

klinični center ljubljana

RAČUNSKO SODIŠČE
REPUBLIKE SLOVENIJE

Revizijsko poročilo

Pravilnost poslovanja Univerzitetnega
kliničnega centra Ljubljana

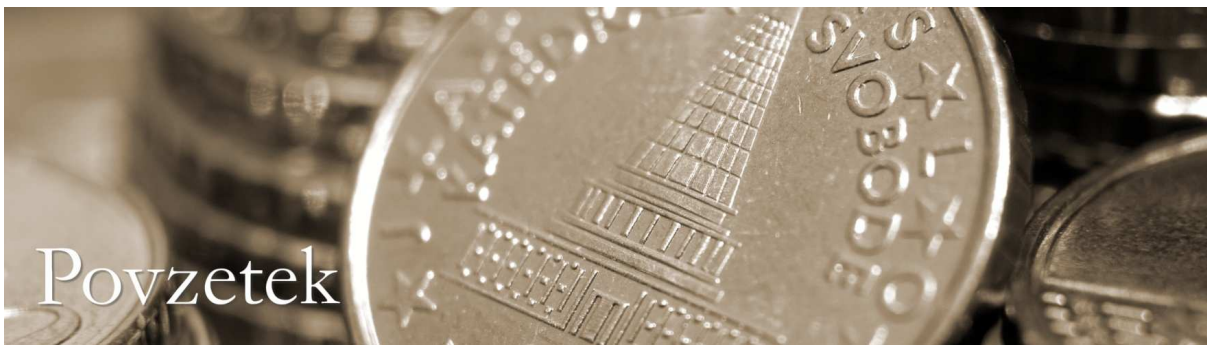
- 11. Ginekološka klinika
- 12. Medicinska fakulteta
- 13. Klinika za oftalmologijo in zvežnično kirurgijo
- 14. Stomatološka klinika
- 15. Kirurški oddelki za maksilofacialno in oralno kirurgijo
- 16. Uprava KC
- 17. Klinični oddelki
- 18. Socialna služba
- 19. Dermalovenerološka klinika
- 20. Klinični oddelki za travmatologijo
- 21. Klinični oddelki za nevrologijo - v gradnji
- 22. Klinični oddelki za nevrologijo
- 23. Medicinska fakulteta
- 24. Tehnično-održevalna služba
- 25. Pediatrska klinika - klinični oddelki za nefrologijo

Poslanstvo

Računsko sodišče pravočasno in objektivno obvešča javnosti o pomembnih odkritjih revizij poslovanja državnih organov in drugih uporabnikov javnih sredstev ter svetuje, kako naj državni organi in drugi porabniki javnih sredstev izboljšajo svoje finančno poslovanje.

Revizijsko poročilo

Pravilnost poslovanja Univerzitetnega
kliničnega centra Ljubljana

Računsko sodišče je revidiralo *pravilnost dela poslovanja javnega zavoda Univerzitetni klinični center Ljubljana*, ki opravlja zdravstveno dejavnost na sekundarni in terciarni ravni ter izobraževalno in raziskovalno dejavnost na področju zdravstva kot javno službo.

Cilj revizije je bil izreči mnenje o pravilnosti poslovanja Univerzitetnega kliničnega centra Ljubljana pri naročanju blaga, materiala, storitev in osnovnih sredstev v letu 2007.

O *pravilnosti dela poslovanja Univerzitetnega kliničnega centra Ljubljana v letu 2007* je računsko sodišče izreklo *negativno mnenje*, ker je ugotovilo pomembne nepravilnosti pri naročanju blaga, materiala, storitev in osnovnih sredstev. Univerzitetni klinični center Ljubljana ni posloval v skladu s predpisi:

- pri nabavi blaga, materiala, storitev in osnovnih sredstev v vrednosti najmanj 63.962.000 evrov, pri izvajanju posameznih postopkov izbire dobaviteljev in izvajalcev pa je ravnal v nasprotju s predpisi o javnem naročanju;
- s sklepanjem podjemnih pogodb za opravljanje različnih del, zlasti na področju zdravstvene dejavnosti, je ravnal v nasprotju z Zakonom o delovnih razmerjih, ki prepoveduje opravljanje dela na podlagi pogodb civilnega prava, kadar obstajajo elementi delovnega razmerja.

KAZALO

1. UVOD	7
2. REVIZIJA PRAVILNOSTI DELA POSLOVANJA V LETU 2007	10
2.1 OBRAZLOŽITEV REVIZIJE.....	10
2.2 OSNOVNI PODATKI O POSLOVANJU ZAVODA V LETU 2007.....	11
2.3 UGOTOVITVE.....	12
2.3.1 Stroški blaga in materiala	12
2.3.2 Stroški storitev	24
2.3.3 Ostali stroški storitev	31
2.3.4 Nabava osnovnih sredstev	33
3. MNENJE	41

1. UVOD

Revizijo pravilnosti poslovanja v delu, ki se nanaša na naročanje blaga, materiala, storitev in osnovnih sredstev Univerzitetnega kliničnega centra Ljubljana, Zaloška cesta 2, Ljubljana (v nadaljevanju: zavod) v letu 2007 smo izvedli na podlagi Zakona o računskem sodišču¹ (v nadaljevanju: ZRacS-1) in Poslovnika Računskega sodišča Republike Slovenije². Sklep o izvedbi revizije³ je bil izdan 19. 12. 2007.

Naša pristojnost je, da izrečemo mnenje o pravilnosti poslovanja na podlagi opravljene revizije. Revidiranje smo izvedli v skladu z mednarodnimi standardi, ki jih določa Napotilo za izvajanje revizij⁴. Revizija je vključevala izvajanje postopkov za pridobivanje revizijskih dokazov o pravilnosti poslovanja. Izbrani postopki vključujejo tudi ocenjevanje tveganj za nastanek nepravilnosti. Pri ocenjevanju tveganj proučimo notranje kontroliranje, povezano s pravilnostjo poslovanja, da bi določili okoliščinam ustrezne revizijske postopke, ne pa, da bi izrazili mnenje o uspešnosti notranjega kontroliranja zavoda. Revizijo smo načrtovali in izvedli tako, da smo pridobili zadostna in ustrezna zagotovila za izrek mnenja.

Cilj revizije je bil izrek mnenja o pravilnosti poslovanja pri naročanju blaga, materiala, storitev in osnovnih sredstev v letu 2007. Za doseg tega cilja smo preverili skladnost poslovanja s predpisi, ki veljajo za zavod, ki je posredni uporabnik proračuna.

Osnovni podatki o zavodu

Univerzitetni klinični center Ljubljana je nastal s preoblikovanjem Kliničnega centra Ljubljana na podlagi Odloka o preoblikovanju javnega zdravstvenega zavoda Klinični center v javni zdravstveni zavod Univerzitetni klinični center, ki ga je Vlada Republike Slovenije (v nadaljevanju: Vlada RS) sprejela decembra 2006⁵. Z uveljavitvijo odloka je prenehal veljati Sklep o preoblikovanju javnega zdravstvenega zavoda Klinični center Ljubljana⁶. Ustanovitelj zavoda je Republika Slovenija, ustanoviteljske pravice in obveznosti pa izvršuje Vlada RS. Svet zavoda je 30. 7. 2007 sprejel z novim odlokom usklajeni statut, h kateremu je Vlada RS dala soglasje 13. 9. 2007⁷.

¹ Uradni list RS, št. 11/01.

² Uradni list RS, št. 91/01.

³ Št. 1213-11/2007-2.

⁴ Uradni list RS, št. 41/01.

⁵ Uradni list RS, št. 138/06, 27/07.

⁶ Uradni list RS, št. 13/96, 111/00, 9/01, 78/04, 10/05.

⁷ Št. 01403-50/2007/6.

Zavod kot temeljne dejavnosti izvaja zdravstveno dejavnost na sekundarni in terciarni ravni, izobraževalno in raziskovalno dejavnost, dodatno pa še dejavnosti skupnega pomena, strateškega upravljanja in poslovno-administrativne storitve. Temeljne strokovnoposlovne organizacijske enote so klinike, klinični inštituti in klinični oddelki, ki jih vodijo predstojniki. Za posamezna strokovna področja se znotraj klinik, kliničnih inštitutov in kliničnih oddelkov lahko oblikujejo centri in službe, za opravljanje dejavnosti skupnega pomena, strateško upravljanje in poslovno-administrativne storitve pa se organizirajo sektorji, službe in oddelki.

Organi upravljanja zavoda so svet zavoda, strokovni svet, generalni direktor in strokovni direktor.

Svet zavoda ima skupaj 11 članov, sestavlja pa ga šest predstavnikov ustanovitelja, ki jih imenuje Vlada RS, trije predstavniki zaposlenih, predstavnik zavarovancev, ki ga imenuje Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije (v nadaljevanju: ZZZS), in predstavnik Mestne občine Ljubljana. Svet zavoda med drugim, s soglasjem ustanovitelja, sprejema statut in druge splošne akte zavoda, programe dela, razvoja in nabav, investicij in naložb, ter spremlja njihovo izvajanje. Sprejema tudi finančni načrt in zaključni račun zavoda ter odloča o razporejanju presežka prihodkov nad odhodki oziroma sprejema sanacijski program, predlaga ustanovitelju spremembo ali razširitev dejavnosti ter imenuje in razrešuje strokovnega direktorja zavoda.

Strokovni svet je kolegijski strokovni organ, ki načrtuje, obravnava in usmerja strokovno dejavnost zavoda. Sestavljajo ga strokovni direktor zavoda, ki ga tudi vodi, ter strokovni direktorji klinik, dva predstojnika samostojnih klinik in kliničnih inštitutov in glavna medicinska sestra zavoda. Strokovni svet med drugim potrjuje strokovne standarde kakovosti dela, predlaga prioritete pri nakupu opreme iz skupnih sredstev zavoda ter predlaga spremembe, širitve ali ukinitve strokovne dejavnosti.

Generalni direktor organizira in vodi delo ter poslovanje, predstavlja in zastopa zavod ter odgovarja za zakonitost poslovanja in za poslovni uspeh zavoda. Imenuje in razrešuje ga svet zavoda s soglasjem Vlade RS.

Strokovni direktor vodi, usklajuje in odgovarja za strokovno dejavnost zavoda ter za uresničevanje uravnoteženega strokovnega razvoja in povezovanja z drugimi zdravstvenimi zavodi. Na podlagi javnega razpisa ga imenuje in razrešuje svet zavoda.

Sredstva za izvajanje dejavnosti zavod pridobiva:

- od ZZZS po pogodbi o izvajanju zdravstvenega programa iz obveznega zdravstvenega zavarovanja;
- od drugih zavarovalnic po pogodbah o izvajanju prostovoljnega zdravstvenega zavarovanja;
- iz državnega proračuna za namene, za katere je to z zakonom določeno;
- s prodajo storitev na trgu;
- z donacijami in sponzorstvom ter iz drugih virov.

Zavod nastopa v pravnem prometu v svojem imenu in za svoj račun. Pri opravljanju svojih dejavnosti odgovarja z vsemi sredstvi, s katerimi lahko upravlja. Za gospodarjenje in upravljanje s premoženjem je odgovoren ustanovitelju.

Za pravilnost poslovanja zavoda je odgovoren generalni direktor. Ta odgovornost vključuje med drugim tudi vzpostavitev, delovanje in vzdrževanje notranjega kontroliranja, povezanega s pravilnostjo poslovanja.

Odgovorni osebi zavoda v obdobju, na katerega se nanaša revizija, in med izvajanjem revizije sta bila:

- mag. Darinka Miklavčič, generalna direktorica od 10. 8. 2005 do 11. 8. 2009 in
- mag. Simon Vrhunec, generalni direktor od 12. 8. 2009.

2. REVIZIJA PRAVILNOSTI DELA POSLOVANJA V LETU 2007

2.1 Obrazložitev revizije

Revidirali smo pravilnost poslovanja zavoda v delu, ki se nanaša na naročanje blaga, materiala, storitev in osnovnih sredstev. Pri presoji skladnosti poslovanja s predpisi na področju javnega naročanja smo upoštevali določila Zakona o javnih naročilih⁸ (v nadaljevanju: ZJN-1) in Zakona o javnem naročanju⁹ (v nadaljevanju: ZJN-2) ter na njunih podlagah sprejetih podzakonskih predpisov in notranjih aktov, predvsem Navodila o oddaji javnih naročil male vrednosti¹⁰ (v nadaljevanju: navodilo), ki ga je za poenotenje postopkov oddaje naročil, katerih vrednost ne dosega mejnih zneskov iz zakona, sprejela generalna direktorica zavoda.

Preveritve so bile usmerjene na tri temeljna področja proučevanja: izvajanje popravljanih ukrepov, o katerih je zavod poročal v odzivnem poročilu in so bili ocenjeni kot delno zadovoljivi,¹¹ pravilnost izvedenih postopkov oddaje javnih naročil ter ugotavljanje podlag za ostale nabave. Med stroški storitev smo obravnavali tudi izplačila na podlagi podjemnih in avtorskih pogodb in povračila stroškov službenih poti.

Posamezni postopki izbire dobaviteljev in izvajalcev, ki smo jih obravnavali v reviziji, do konca leta 2007 še niso bili zaključeni. Zaradi celovitosti prikaza obravnavanega področja smo nekatere ugotovitve, ki se sicer nanašajo na leto 2008, kljub temu razkrili, a jih pri oblikovanju mnenja nismo upoštevali.

⁸ Uradni list RS, št. 39/00, 102/00, 2/04.

⁹ Uradni list RS, št. 128/06.

¹⁰ Št. 01-156/1-07, februar 2007.

¹¹ Porevizijsko poročilo o popravljanih ukrepih Kliničnega centra Ljubljana št. 1213-2/2006-25 z dne 22. 5. 2007.

2.2 Osnovni podatki o poslovanju zavoda v letu 2007

Tabela 1: Skrajšan izkaz prihodkov in odhodkov

	Leto 2007 v evrih	Leto 2006 v evrih	Indeks 07/06
PRIHODKI			
Prihodki od poslovanja	336.997.544	325.997.849	103
Finančni prihodki	181.150	312.721	58
Drugi prihodki	41.263	42.463	97
Prevrednotovalni prihodki	111.335	134.504	83
CELOTNI PRIHODKI	337.331.292	326.487.537	103
ODHODKI			
Stroški blaga, materiala in storitev	156.053.171	146.712.824	106
Stroški dela	179.590.289	173.093.810	104
Amortizacija	8.396.155	8.442.205	99
Ostali drugi stroški	458.798	420.090	109
Finančni odhodki	103.811	298.166	35
Drugi odhodki	81.322	179.987	45
Prevrednotovalni odhodki	506	29.880	2
CELOTNI ODHODKI	344.684.052	329.176.962	105
PRESEŽEK ODHODKOV NAD PRIHODKI	7.352.760	2.689.425	273

Vir: izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov od 1. 1. do 31. 12. 2007.

Celotni prihodki zavoda so v letu 2007 znašali 337.331.292 evrov in so bili za 10.843.755 evrov večji od doseženih v letu poprej. Največjo postavko so predstavljali prihodki od poslovanja (99,9 odstotka), ki so se povečali za tri odstotke. Večino prihodkov od poslovanja je zavod dosegel z opravljanjem javne službe, delež tržne dejavnosti je znašal le 0,7 odstotka. Večino prihodkov so predstavljali prihodki od izvajanja zdravstvenih programov (326.244.564 evrov), od tega 97,4 odstotka po pogodbi z ZZZS, kamor so vključeni tudi prihodki za zdravila in specializacije v skupnem znesku 15.892.755 evrov. Prihodki od samoplačnikov in ostalih plačnikov ter nadstandardne dejavnosti so znašali 6.850.658 evrov, kar je 2,1 odstotka vseh prihodkov iz zdravstvenih programov. Pretežni del zdravstvenih programov se je nanašal na bolnišnično ter specialistično ambulantno dejavnost, ki ju je zavod izvajal za zavarovane osebe ZZZS, samoplačnike in ostale plačnike. V letu 2007 je bilo na bolnišnično zdravljenje sprejetih 102.035 bolnikov, kar je 3,7 odstotka več kot v letu poprej. Povprečna ležalna doba hospitaliziranih bolnikov je znašala 6,11 dneva in je bila za 0,15 dneva daljša od načrtovane. V specialističnih ambulantah je bilo v letu 2007 realiziranih 706.626 obiskov, od tega 701.005 iz obveznega zdravstvenega zavarovanja.

Celotni odhodki so v letu 2007 znašali 344.684.052 evrov in so bili za 15.507.090 evrov večji od doseženih v letu poprej. Od tega so 52,1 odstotka (179.590.289 evrov) predstavljali stroški dela, ki so se glede na leto poprej povečali za 3,8 odstotka. Stroški blaga, materiala in storitev so znašali 156.053.171 evrov (45,3 odstotka celotnih odhodkov), od tega stroški porabljenega materiala 109.629.157 evrov in stroški storitev 40.141.782 evrov. Glede na leto poprej so se povečali za 6,4 odstotka. Ob koncu poslovnega leta je zavod izkazal presežek odhodkov nad prihodki v znesku 7.352.760 evrov.

Na dan 31. 12. 2007 je bilo v zavodu 7.480 zaposlenih, od tega 1.273 zdravnikov in zobozdravnikov, 4.079 ostalih zdravstvenih delavcev ter 2.128 drugih zaposlenih. Glede na leto poprej se je število zaposlenih povečalo za 151, pretežno zdravstvenih delavcev.

2.3 Ugotovitve

Stroški blaga, materiala in storitev so v letu 2007 znašali 156.053.171 evrov, kar je 45,3 odstotka celotnih odhodkov zavoda, od tega stroški blaga in materiala 115.911.379 evrov in stroški storitev 40.141.792 evrov. Zavod je posloval s 1.772 različnimi dobavitelji blaga in materiala ter izvajalci storitev. Pri tem je kar 72,6 odstotka prometa opravilo le 33 dobaviteljev oziroma izvajalcev, med njimi štirje največji 37,1 odstotka vseh dobav. Zavod je imel z različnimi izvajalci in dobavitelji v letu 2007 sklenjenih 510 pogodb. Na podlagi objavljenih javnih razpisov in drugih postopkov izbire, ki jih je določal veljavni zakon s področja javnega naročanja, je bilo sklenjenih 50,2 odstotka pogodb, po postopkih, ki jih določa navodilo, 30,2 odstotka pogodb, na podlagi postopkov skupnih javnih razpisov, ki jih je v preteklih letih izvedlo Ministrstvo za zdravje, pa 15,1 odstotka v letu 2007 veljavnih pogodb. Za investicije in nabave osnovnih sredstev je zavod v letu 2007 porabil 7.775.890 evrov, oziroma je skupaj z razpisi, ki so ob koncu poslovnega leta še potekali, zanje namenil skupaj 11.774.863 evrov. Med večje nabave spadajo zlasti rentgenska oprema (4.052.351 evrov), monitorji (897.563 evrov), infuzijske črpalke, perfuzorji in infuzijska stojala (865.828 evrov), računalniška oprema (513.895 evrov), kirurška oprema (495.470 evrov) ter oprema prizidka ortopedske klinike (386.087 evrov).

2.3.1 Stroški blaga in materiala

V letu 2007 so se glede na leto poprej povečali tako stroški zdravstvenega materiala kot tudi stroški energetskih virov in prodanih zalog, zmanjšanje je zavod dosegel le pri stroških nezdravstvenega materiala.

Tabela 2 : Stroški blaga in materiala

Stroški blaga in materiala	Leto 2007 v evrih	Leto 2006 v evrih	Indeks 07/06
Stroški zdravstvenega materiala s prejetimi popusti	96.695.420	92.977.802	104
Stroški nezdravstvenega materiala	7.780.333	8.289.789	94
Stroški energetskih virov	5.153.404	4.644.632	111
Stroški prodanih zalog	6.282.222	5.434.603	116
Skupaj	115.911.379	111.346.826	104

Vira: glavna knjiga zavoda in letno poročilo za leto 2007.

V strukturi stroškov zdravstvenega materiala so največji delež predstavljala gotova zdravila (35,2 odstotka), medicinski material za enkratno uporabo (17,0 odstotkov) ter izdelki, ki se vgrajujejo v organizem (12,5 odstotka), nato rentgenološki material (9,0 odstotkov) ter kri in krvne sestavine (7,0 odstotkov). Med stroški nezdravstvenega materiala so 29,0 odstotka predstavljali stroški živil in gotove prehrane.

Zavod je v letu 2007 posloval s 402 različnima dobaviteljema blaga in materiala, s 183 je imel sklenjene pogodbe za dobave različnega blaga in materiala v različnih obdobjih tega leta. Več kot polovico (57,8 odstotka) vseh dobav je opravilo le deset največjih dobaviteljev. Zavod je v letu 2007 na podlagi sklepov, ki jih je izdala generalna direktorica, začel z aktivnostmi za izvedbo 29 postopkov izbire dobaviteljev posameznih vrst blaga in materiala v skupni ocenjeni letni vrednosti 55,6 milijona evrov.

2.3.1.a V letu 2007 je velik delež nabav blaga in materiala še vedno potekal brez ustreznih podlag. Delež nabav po sklenjenih pogodbah se je s 14,4 odstotka v prvem četrtletju sicer povečal na 47,9 odstotka v decembru, kljub temu pa je bilo na teh podlagah opravljenih v povprečju le 38,3 odstotka vseh nabav blaga in materiala v tem letu. Ocenjujemo, da je bilo v letu 2007, brez predhodno izvedenih ustreznih postopkov izbire dobaviteljev in v nasprotju s temeljnimi načeli, ki jih določa ZJN-2, predvsem z načelom transparentnosti javnega naročanja (8. člen), nabavljeno za najmanj 61.233.000 evrov¹² blaga in materiala.

Pojasnilo zavoda

Področje javnega naročanja blaga in materiala je zavod začel sistematično urejati v začetku leta 2007 na podlagi sprejetega akcijskega načrta sanacijskih ukrepov. Načrt med drugim vključuje tudi standardizacijo posameznih skupin medicinskega materiala, izobraževanje ciljnih skupin uporabnikov in implementacijo izbranih rešitev v prakso. Zaradi dolgotrajnosti predhodnih aktivnosti in postopkov izbire dobaviteljev so se prvi rezultati, v obliki uspešno zaključenih postopkov oddaje javnih naročil, pokazali šele v poslovanju zavoda v letu 2008. Po podatkih zavoda je delež letnih potreb po blagu, s podlago v sklenjeni pogodbi po predhodno izvedenem postopku oddaje javnega naročila, ob koncu leta 2008 že dosegel 72 odstotkov vseh letnih potreb zavoda.

¹² Pri oceni smo upoštevali tudi davek na dodano vrednost (v nadaljevanju: ddv).

Tabela 3: Podatki o nabavi blaga in materiala po skupinah v letu 2007¹³

Skupina materiala	Stroški blaga in materiala		Delež nabav po pogodbi v odstotkih	Število dobaviteljev	
	v evrih			vsi	s pogodbo
	vsi*	s pogodbo**	(4) = (3) : (2)		
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
Gotova zdravila	36.116.660	19.599.164	54,3	30	10
Farmacevtske kemikalije in droge	302.633	58.814	19,4	19	3
Zavojni in šivalni material	2.013.763	93.337	4,6	25	7
Stomatološki material	309.810	11.793	3,8	15	1
Izdelki, ki se vgrajujejo v organizem	12.106.719	3.103.627	25,6	50	22
Diagnostična sredstva	5.772.824	460.858	8,0	47	12
Medicinski material za enkratno uporabo	16.402.998	1.300.510	7,9	92	27
Kontaktne embalaže za lekarno	542.436	0	0,0	13	0
Laboratorijski material	788.945	11.969	1,5	58	6
Medicinski pribor za večkratno uporabo	611.360	25.265	4,1	48	1
Dializni material	5.423.110	2.166.414	39,9	13	5
Rentgenološki material	8.723.434	2.161.695	24,8	24	10
Izotopi	1.674.097	1.045.429	62,4	13	8
Razkužila in dezinficijensi	864.537	182.641	21,1	13	4
Živila, jedila – gotova prehrana	2.258.607	1.868.087	82,7	41	28
Splošni potrošni material	1.057.070	425.636	40,3	82	14
Material za pranje in čiščenje	964.573	286.963	29,8	26	8
Pisarniški material	1.207.587	354.937	29,4	34	4
Bolniško perilo	504.040	344.071	68,3	13	4
Tehnični material	844.052	116.860	13,8	37	7
Rezervni in nadomestni deli	550.232	17.232	3,1	40	1
Medicinski plini	227.122	116.579	51,3	3	1
Skupaj	99.266.609	33.751.881	34,0	736	183

*Vir: bruto bilanca zavoda za leto 2007.

** Vir: analitična evidenca zavoda: nabave po pogodbah 2007; brez ddv.

¹³ V tabeli so navedene le skupine blaga in materiala, katerih nabava je v letu 2007 presegla 100.000 evrov.

Podrobneje smo obravnavali podlage za nabave nekaterih vrednostno pomembnejših skupin blaga in materiala.

2.3.1.b Stroški *gotovih zdravil* so v letu 2007 znašali 36.116.660 evrov, podlago za nabavo v ustrezni pogodbi je imelo le 58,9 odstotka vseh nabav. Pogodbe, ki so veljale do oktobra 2007, na podlagi katerih je zavod nabavil za 17.980.940 evrov zdravil, so bile sklenjene po predhodno izvedenem skupnem javnem razpisu Ministrstva za zdravje. Zavod je v juliju 2007 začel z izvedbo odprtega postopka oddaje javnega naročila za nabave zdravil v ocenjeni letni vrednosti 29 milijonov evrov. Pri preveritvi postopka oddaje javnega naročila, ki je bil s podpisom pogodb s 16 izbranimi dobavitelji (v skupni ocenjeni letni vrednosti 26 milijonov evrov, kar predstavlja 89 odstotkov vrednosti letnih nabav) zaključen šele januarja 2008, smo ugotovili kršitve načel transparentnosti javnega naročanja in enakopravne obravnave ponudnikov (8. in 9. člen ZJN-2) ter določil o dopolnitvah ponudb iz 78. člena ZJN-2:

- naročnik je v razpisni dokumentaciji kot dokazilo o izpolnjevanju pogojev za priznanje sposobnosti zahteval potrdilo Ministrstva za pravosodje o nekaznovanosti tako za ponudnika kot tudi za njegovega zakonitega zastopnika, kljub temu pa ponudbe Farmadent, d. o. o., Maribor, ki ni vsebovala obeh potrdil, v nadaljnjem postopku ni obravnaval kot formalno nepopolne, ponudnika pa tudi ni pozval k dopolnitvi;
- naročnik tudi ni zahteval dopolnitve ponudbe Zavoda Republike Slovenije za transfuzijsko medicino, Ljubljana, ki ni vsebovala ustreznega dokazila, da zavod ni izkazoval izgube iz poslovanja v zadnjih dveh letih pred oddajo ponudbe.

2.3.1.c *Farmaceutske kemikalije in droge* je v letu 2007 dobavljalo 19 različnih dobaviteljev, le s tremi od njih je imel zavod sklenjene pogodbe. Skupna letna vrednost nabav na tej podlagi je znašala 58.813 evrov, kar je le 19,4 odstotka vseh stroškov te skupine materiala. Med vsemi dobavitelji sta dva presegla znesek prometa 40.000 evrov, le z enim od njiju pa je zavod imel sklenjeno pogodbo. Za nabave pri Kemofarmaciji, d. d., Ljubljana (v nadaljevanju: Kemofarmacija), ki so v letu 2007 znašale 97.262 tisoč evrov, bi zavod moral izvesti ustrezen postopek po ZJN-2. Med ostalimi dobavitelji, ki v letu 2007 sicer niso presegli zneska, za izvedbo katerega je potreben eden od postopkov po 24. členu ZJN-2, pa sta dva presegla znesek, ki ga kot mejnega za izvedbo postopka zbiranja treh ponudb in sklenitev pogodbe določa navodilo. Le z enim je imel zavod sklenjeno ustrezno pogodbo – za nabave pri ECP, d. o. o., Trzin v skupnem letnem znesku 16.246 evrov bi zavod, v skladu z navodilom, moral zbrati tri ponudbe in z izbranim dobaviteljem skleniti pogodbo.

2.3.1.d Stroški *zavojnega in šivalnega materiala* so v letu 2007 znašali 2.013.763 evrov. Zavod je večino materiala nabavil na podlagi naročilnic, le 4,6 odstotka vseh nabav je imelo podlago v pogodbi. V juliju 2007 je zavod začel izvajati odprti postopek oddaje javnega naročila za nabavo obvezilnega materiala v ocenjeni letni vrednosti 2.004.000 evrov. Postopek je bil zaključen marca 2008 s podpisom pogodb s 16 izbranimi dobavitelji, v ocenjeni letni vrednosti nabav 1.322.704 evrov.

- Naročnik je ponudnike pozval, da ponudbe dopolnijo z dokazili tudi glede izpolnjevanja pogoja registracije za opravljanje dejavnosti, ki je predmet javnega naročanja. Ponudnik Paul Hartmann Adriatic, d. o. o., Ljubljana je predložil le redni izpisek iz sodnega registra, iz katerega niso razvidne dejavnosti, za katere je registriran. Iz zapisnika o pregledu zahtevanih listin je razvidno, da je naročnik dokazilo štel za ustrezno, saj je ocenil, da ponudnik pogoje izpolnjuje. Prav tako iz dokumentacije ni razvidno, da je naročnik podatke pridobil sam iz javnih baz podatkov, kot zahtevata 43. člen in drugi odstavek 41. člena ZJN-2.

- Zahteve v razpisni dokumentaciji niso v celoti usklajene: naročnik je v strokovnih zahtevah na strani 10 zahteval od ponudnika izjavo, da na njegovo zahtevo v desetih dneh od poziva brezplačno dostavi zahtevane vzorce materiala, na strani 11 pa je zapisal, da namerava vzorce zahtevati med preverjanjem izpolnjevanja ponudb, in jih je ponudnik dolžan dostaviti v petih dneh. Ponudniki so zato prilagali različne izjave (s pet- ali desetdnevnim rokom).

Pojasnilo zavoda

Zavod je upošteval desetdnevni rok za vse ponudnike in ni zavračal ponudb zaradi izjave s krajšim rokom. Zapletov z dostavo vzorcev ni bilo.

- Razpisna dokumentacija je neusklajena tudi glede zahteve o nekaznovanosti, kot jo ureja prvi odstavek 42. člena ZJN-2. V obrazcu 1 razpisne dokumentacije je med pogoji za priznanje sposobnosti določeno, da morata ponudnik in zakoniti zastopnik izkazati, da nista bila pravnomočno obsojena zaradi kaznivih dejanj; zavod od zakonitega zastopnika tega ni zahteval (kot dokaz je naročnik zahteval potrdilo Ministrstva za pravosodje, da ponudnik ni bil vpisan v kazensko evidenco).
- Pet ponudnikov je sklenjenim pogodbam priložilo garancije za dobro izvedbo pogodbenih obveznosti s prekratnim rokom veljavnosti.
- Vrednost sklenjene pogodbe s Sanolabor, d. d., Ljubljana (v nadaljevanju: Sanolabor) v znesku 133.535 evrov ni enaka seštevku vrednosti posameznih sklopov po ponudbi (122.091 evrov).

Pojasnilo zavoda

Vrednost, navedena v pogodbi, je napačna, prava vrednost znaša 122.066 evrov, z dobaviteljem bo zato sklenjen aneks k pogodbi.

Aneks med izvajanjem revizije ni bil predložen.

- K pogodbam ni vedno priložena priloga, iz katere bi bili razvidni sklopi, za katere je sklenjena, oziroma je priložena le kopija iz ponudb, iz katere pa ni razvidno, za katere sklope je pogodba dejansko sklenjena.

Pojasnilo zavoda

Pri končnem pregledu in vnosu pogodb je sestavni del pogodbe tudi celotna ponudba ponudnika. Priloge so osnova in zato obvezne. Če ponudnik ne priloži specifikacij k podpisani pogodbi, zavod pri vnosu pogodbe v sistem priloži specifikacijo iz ponudbe.

2.3.1.e Za nabave *stomatološkega materiala* je bilo v letu 2007 porabljeno 309.809 evrov. Med 15 dobavitelji sta dva preseгла promet 40.000 evrov. Sanolabor je dobavil za 89.645 evrov materiala, pri tem pa je imelo podlago v pogodbi le 13 odstotkov nabav (74 od 290 različnih artiklov). Z največjim dobaviteljem te skupine materiala, Prodent International, d. o. o., Ljubljana, ki je v letu 2007 dosegel promet v znesku 164.019 evrov, zavod ni imel sklenjene nobene pogodbe, prav tako tudi ne s še tremi dobavitelji, ki so presegli letni promet 10.000 evrov, za katere bi zavod moral izvesti postopek izbire na podlagi navodila, in z njimi skleniti pogodbe.

2.3.1.f Stroški *izdelkov, ki se vgrajujejo v organizem*, so v letu 2007 znašali 12.106.719 evrov. Izdelke je dobavljalo 50 različnih dobaviteljev, z 22 je imel zavod sklenjene pogodbe. Podlago v pogodbi je imelo le 26 odstotkov (3.103.627 evrov) nabav.

Tabela 4: Analiza nabav po nekaterih ožjih skupinah izdelkov, ki se vgrajujejo v organizem

Skupine izdelkov	Vrednost nabav v evrih		Delež v odstotkih	Število sklenjenih pogodb	Število dobaviteljev
	skupna	pogodbena			
Endoproteze	5.312.866	1.553.116	29,2	22	34
Defibrilatorji	990.706	721.200	72,8	3	3
Implantanti	574.489	37.144	6,5	2	26
Osteosintetski material	1.718.343	3.390	0,2	3	15
Pacemakerji	802.920	282.884	35,2	5	6

Vir: analitične evidence zavoda.

V okviru največje ožje skupine materiala endoprotez so evidentirane nabave 1.141 artiklov, od tega ima podlago v pogodbi le 517 različnih artiklov, nabave preostalih v skupnem znesku 3.759.750 evrov so bile izvedene le na podlagi naročilnic.

Zavod je v oktobru 2007 začel z izvedbo odprtega postopka oddaje javnega naročila za nabavo endoprotez v ocenjeni vrednosti 1.634.000 evrov. S sedmimi izbranimi dobavitelji je pogodbe sklenil februarja 2008. Pri preveritvi izvedenega postopka smo ugotovili nekatere nepravilnosti.

- Naročnik je v razpisni dokumentaciji kot dokazilo o izpolnjevanju pogojev za priznanje sposobnosti zahteval potrdilo Ministrstva za pravosodje o nekaznovanosti tako za ponudnika kot tudi za njegovega zakonitega zastopnika, kljub temu pa ponudb treh ponudnikov, ki niso vsebovale obeh potrdil, v nadaljnjem postopku ni obravnaval kot formalno nepopolne, in ponudnikov tudi ni pozval k dopolnitvi, kot to predvideva 78. člen ZJN-2.
- Naročnik ni pozval k dopolnitvi ponudbe ponudnika, kot to predvideva 78. člen ZJN-2. Ponudnik je namesto potrdila, da ni bil vpisan v kazensko evidenco, predložil potrdilo, da ni bil obsojen zaradi prekrškov.

Pojasnilo zavoda

Zavod je potrdilo pomotoma štel za ustrezno.

- Trije od izbranih dobaviteljev, s katerimi je bila sklenjena pogodba, so predložili bančno garancijo s prekratim obdobjem veljavnosti; pogodba v 4. členu določa, da mora dobavitelj najkasneje v desetih dneh od podpisa pogodbe naročniku predložiti ustrezno bančno garancijo, ki mora veljati za obdobje trajanja veljavnosti pogodbe in deset dni, v 11. členu pa, da pogodba velja za sklenjeno z dnem predložitve bančne garancije.

Pojasnilo zavoda

Zavod je zaradi nejasnosti določil pogodbe glede začetka veljavnosti kot ustrezne sprejel vse predložene garancije s pravilnim zneskom glede na vrednost posamezne pogodbe in z veljavnostjo najmanj eno leto in deset dni od dne, ko jo je podpisal ponudnik.

Zavod je v marcu 2007 začel tudi odprti postopek za oddajo javnega naročila dobave koronarnih stentov in setov, ki prav tako sodijo v skupino endoprotez, v ocenjeni vrednosti 1.750.000 evrov. Med

enajstimi ponudniki jih je izbral šest, s katerimi je decembra 2007 sklenil pogodbe za dobave v pogodbeni letni vrednosti 1.400.352 evrov. Pri preveritvi postopka smo ugotovili nepravilnosti oziroma pomanjkljivosti.

- Zavod od ponudnikov ni zahteval dokazil, da so registrirani za opravljanje dejavnosti, ki je predmet javnega naročanja.

Pojasnilo zavoda

Zavod je podatke preveril z vpogledom v javne baze podatkov.

- V razpisni dokumentaciji je zavod od ponudnikov zahteval predložitev izjave, da imajo poravnane obveznosti do podizvajalcev v predhodnih postopkih javnega naročanja (šesti odstavek 44. člena ZJN-2); šest ponudnikov izjave ni predložilo, med njimi tudi trije, ki so bili izbrani kot najugodnejši in je zavod z njimi sklenil pogodbe za dobavo materiala.
- Tri predložene bančne garancije so imele glede na določila sklenjenih pogodb prekratek rok veljavnosti.

2.3.1.g Stroški *diagnostičnih sredstev* so znašali 5.772.824 evrov. Podlago v veljavni pogodbi je imelo osem odstotkov vseh nabav. Vse pogodbe so bile sklenjene po predhodno izvedenem omejenem postopku oddaje javnih naročil, ki ga je na podlagi pooblastila izvedlo Ministrstvo za zdravje. Na tej podlagi je 12 dobaviteljev (od skupaj 47) v letu 2007 dobavilo za 460.858 evrov pogodbenih artiklov. Ostale nabave so potekale le na podlagi naročilnic, kljub temu da je promet 40.000 evrov presegle 22 dobaviteljev in bi zato morali biti izbrani na podlagi enega od postopkov, ki jih določa 24. člen ZJN-2. Promet 10.000 evrov in s tem mejo za izvedbo postopka zbiranja treh ponudb in sklenitve pogodbe, kot podlage za nabave v skladu z navodilom, je presegle 11 dobaviteljev.

2.3.1.h Za nabave *medicinskega materiala za enkratno uporabo* je zavod v letu 2007 porabil 16.402.998 evrov. Podlago v pogodbi je imelo le 1.300.509 evrov nabav (7,9 odstotka). Pogodbe so bile sklenjene le s 27 dobavitelji, od skupaj 92, od katerih jih je 43 presegle promet 40.000 evrov in devet promet 10.000 evrov. Od 2.148 različnih artiklov jih je bilo v pogodbah le 373. Zavod je aprila 2007 začel izvajati odprti postopek oddaje javnega naročila za nabavo operacijskega materiala. Postopek je bil s sklenitvijo pogodb z 21 izbranimi dobavitelji zaključen šele v novembru, tako da so z nabavami na tej podlagi začeli šele v decembru 2007. Glede na pogodbeno določila je sedem izbranih dobaviteljev predložilo bančne garancije s prekratim rokom veljavnosti. Pri preveritvi posameznih izbranih računov za dobavljeni material smo ugotovili nekatere razlike med pogodbenimi in dejanskimi nabavnimi cenami (tabela 5).

Tabela 5: Primerjava pogodbenih in dejanskih nabavnih cen nekaterih izbranih artiklov

Material po pogodbi in kataloška številka	Številka in datum računa dobavitelja	Cena materiala brez ddv, v evrih za kos		Količina v številu kosov	Razlika v ceni, v evrih za naročeno količino
		po pogodbi	po računu		
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6) = (4 - 3) * (5)
Dobavitelj: IRIS, d. o. o., Ljubljana; pogodba št. 01-1265/07; 26. 11. 2007:					
elektroda, nevtralna, dvojna, za odrasle in otroke (9160F)	4074331/ 31. 12. 2007 (2007-83257)	1,20	1,586	800	308,8
elektroda, nevtralna, enojna za odrasle in otroke (9130F)	4074331/ 31. 12. 2007	1,50	1,568	500	34
op folija (rondela), 90x90 centimetrov, obroč 22,5 centimetrov (1075)	4074331/ 31. 12. 2007	5,30	5,341	40	1,64
op rjuha, ortopedska 225x260 centimetrov / U 20x95 (9045)	4074331/ 31. 12. 2007	9,90	13,34	30	103,2
op rjuha za artroskopijo kolena, z dvema odprtinama (1194)	4074331/ 31. 12. 2007	22,00	30,02	80	641,6
op vrečka, zbiralna, lepljiva, z odtokom in oporo (1016)	4074331/ 31. 12. 2007	5,90	6,393	20	9,86
op vrečka, zbiralna U, lepljiva, z dvema odtokoma in oporo (1067)	4074331/ 31. 12. 2007	16,00	17,998	20	39,96
op rjuha za artroskopijo kolena z dvema odprtinama (1194)	4080036/ 31. 3. 2008	22,00	30,02	50	401
op vrečka, zbiralna, lepljiva, z odtokom in oporo (1016)	4080036/ 31. 3. 2008	5,90	6,393	120	59,16
op vrečka, zbiralna U, lepljiva, z dvema odtokoma in oporo (1067)	4080036/ 31. 3. 2008	16,00	17,998	10	19,98
Dobavitelj: SIMPS'S, d. o. o., Trzin; pogodba št. 01-1306/07; 5. 12. 2007:					
op set za roko (695650)	101079419/ 17. 12. 2007 (2007-78812)	14,45	19,562	28	143,13

Vir: analitične evidence zavoda.

Pojasnilo zavoda

Do odstopanja v ceni artiklov na računu št. 2007-83257 je prišlo zaradi motenj v delovanju računalniškega sistema, ko v določenem obdobju računalniški sistem ni opozarjal na odstopanja v cenah. Dobavitelj je za enake artikle še v nekaterih primerih izstavil račune z višjo ceno od pogodbene, kar je naknadno uredili z dobropisom dobavitelja z dne 24. 10. 2008. Zaradi tehničnih razlogov urejanja identifikacijskih številke artiklov v bazi šifranta in pridobivanja specifikacije pretvornikov je bila pogodba v računalniški sistem vnesena šele 14. 1. 2008. Artikel naročajo že od 31. 12. 2003, tako da ni bil novost, cena na izstavljenem računu št. 2007-78812 z dne 17. 12. 2007 pa je višja od pogodbene, vendar odstopanje ni bilo zaznано, ker je bila pogodba vnesena v računalniški sistem kasneje. Tudi za to razliko je dobavitelj 10. 4. 2008 izstavil dobropis.

Zavod je marca 2007 začel izvajati odprti postopek oddaje javnega naročila za nabavo žilnih, urinskih in aspiracijskih katetrov v ocenjeni vrednosti 1.652.000 evrov. Postopek je zaključil novembra 2007 s sklenitvijo pogodb s 13 izbranimi dobavitelji, v skupni pogodbeni vrednosti 1.268.976 evrov. Pri preveritvi postopka izbire dobaviteljev smo ugotovili naslednje nepravilnosti:

- Naročnik je v razpisni dokumentaciji med pogoji za priznanje sposobnosti zahteval tudi izjavo ponudnika, da na pisno zahtevo naročnika v roku osmih dni od prejema poziva dostavi zahtevani vzorec ponujenega proizvoda. Štirje od ponudnikov so predložili izjave, v katerih so zagotovili desetdnevni rok dostave vzorcev. Naročnik od njih ni zahteval dopolnitev ponudb z ustreznimi izjavami.

Pojasnilo zavoda

Zavod je med postopkom spremenil rok za dostavo vzorcev z deset na osem dni, zato je pomanjkljivost opredelil za formalno in nebitveno.

V skladu s 17. točko prvega odstavka 2. člena ZJN-2 je formalno nepopolna tista ponudba, ki je nepopolna v delih, ki ne vplivajo na razvrstitev glede na merila. Če je formalna pomanjkljivost ponudbe nebitvena, ponudba ni formalno nepopolna. Rok za dostavo vzorcev je povezan s predmetom naročila in lahko vpliva na odločitev naročnika predvsem pri ocenjevanju izpolnjevanja tehničnih in strokovnih kriterijev za izbiro ustreznega predmeta naročila. Naročnik je med izvajanjem postopka rok za dostavo vzorcev tudi spreminjal (zmanjšal z deset dni na osem), zato ni mogoče z gotovostjo sprejeti trditve, da je napačni rok za dostavo vzorcev za zavod le nebitvena formalna pomanjkljivost. Da bi zagotovil transparentno vodenje postopka, bi zavod moral od vseh štirih ponudnikov zahtevati dopolnitev ponudb glede na 78. člen ZJN-2.

- Večina ponudnikov svojim ponudbam ni priložila dokazila, da so registrirani za dejavnost, ki je predmet javnega naročila.

Pojasnilo zavoda

Zavod je podatke preveril iz javnih evidenc.

V skladu z drugim odstavkom 41. člena ZJN-2 ponudniku ni treba predložiti nobenega dokazila o podatku, o katerem državni organ, organ lokalne skupnosti ali nosilec javnega pooblastila vodi uradno evidenco. Namesto dokazila ponudnik poda izjavo o podatkih, ki jih mora vsebovati ponudba. Izjave niso bile predložene, naročnik v svoji dokumentaciji tudi ni izkazal, da je opravil ustrezne poizvedbe.

- Dva ponudnika sta predložila ponudbi s prekratim rokom veljavnosti (do 17. 10. namesto do zahtevanega 24. 10. 2007), vendar ju naročnik ni pozval k dopolnitvi ponudbe v skladu z 78. členom ZJN-2.

Pojasnilo zavoda

Zavod je pomanjkljivost štel za nebitveno formalno glede na to, da je med postopkom rok za predložitev ponudb in rok veljavnosti ponudb spremenil dvakrat.

- Glede na pogodbeno določila je imelo šest predloženih bančnih garancij za dobro izvedbo posla prekratek rok veljavnosti.

Pri preveritvi posameznih izbranih računov za dobavljeni material smo ugotovili nekatere razlike med pogodbenimi in dejanskimi nabavnimi cenami (tabela 6).

Tabela 6: Primerjava pogodbenih in dejanski nabavnih cen nekaterih izbranih artiklov

Material po pogodbi in kataloška številka	Cena materiala brez ddv, v evrih za kos		Naročena količina v kosih	Razlika v ceni za naročeno količino
	po pogodbi	po računu		
(1)	(2)	(3)	(4)	(5) = (3 - 2) * (4)
Dobavitelj: Thomy f. e., d. o. o., Ljubljana; št. računa 00-20071038 (2007-76064); 30. 11. 2007:				
dvosvetlinski 20 centimetrov 7FR set kateter CV (CV-27702-LJ)	54,38	87,27	60	1.973,40
trosvetlinski 20 centimetrov 7FR set kateter CV (CV-25703-LJ)	63,59	123,60	100	6.001,00
štirisvetlinski 20 centimetrov 8,5FR set kateter CV (CV-25854-LJ)	91,24	145,32	100	5.408,00

Vir: analitične evidence zavoda.

2.3.1.i Za nabave *kontaktnih embalaž za lekarno* je zavod v letu 2007 porabil 542.435 evrov. Material je dobavilo 13 različnih dobaviteljev, od katerih so štirje dosegli promet nad 40.000 evrov, trije pa nad 10.000 evrov. Vse nabave so bile izvedene na podlagi naročilnic.

2.3.1.j Stroški *laboratorijskega materiala* so v letu 2007 znašali 788.945 evrov. Material je dobavilo 58 dobaviteljev, med katerimi je sedem preseгло promet 40.000 evrov, ko bi naročnik moral izvesti enega izmed postopkov, določenim v 24. členu ZJN-2, ter z izbranimi ponudniki skleniti pogodbo. Zavod je sicer imel sklenjene pogodbe s sedmimi dobavitelji na podlagi skupnega postopka, ki ga je v letu 2006 izvedlo Ministrstvo za zdravje, vendar je na tej podlagi nabavil le za 11.958 evrov materiala. Ostale nabave so bile izvedene na podlagi naročilnic.

Pojasnilo zavoda

Zavod je v letu 2008 s postavitvijo avtomatizirane linije in združitvijo več laboratorijev prešel na skupno naročanje standardiziranih reagentov.

2.3.1.k Za *medicinski pribor za večkratno uporabo* je zavod v letu 2007 porabil 611.360 evrov. Material je dobavilo 48 različnih dobaviteljev, med njimi jih je pet preseгло letni promet 40.000 evrov, le z enim pa je imel zavod sklenjeno pogodbo, na podlagi katere je nabavil za 23.284 evrov materiala. Ostale nabave so bile izvedene na podlagi naročilnic.

2.3.1.l Stroški *dializnega materiala* so znašali 5.423.110 evrov. Med 13 dobavitelji je pet preseglo letni promet 40.000 evrov, s tremi od njih je zavod sicer imel sklenjene pogodbe, vendar je na tej podlagi izvedel le 39,9 odstotka vseh nabav.

2.3.1.m Stroški *rentgenološkega materiala* so v letu 2007 znašali 8.723.434 evrov. Material je dobavilo 24 različnih dobaviteljev, letni promet nad 40.000 evrov je doseglo 16. Zavod je imel sklenjene pogodbe z desetimi dobavitelji, za dobave 334 različnih artiklov (od skupaj 953). Na podlagi pogodb je nabavil za 2.161.694 evrov materiala (24,8 odstotka vseh nabav).

2.3.1.n Stroški porabljenih *izotopov* so znašali 1.674.097 evrov. Na podlagi pogodb z osmimi dobavitelji je zavod nabavil 62,4 odstotka materiala (1.045.428 evrov). Ostale nabave so bile izvedene na podlagi naročilnic.

2.3.1.o Stroški *živil in jedil – gotove prebrane* so v letu 2007 znašali 2.258.607 evrov. Od 41 različnih dobaviteljev je 12 preseglo letni promet 40.000 evrov. Na podlagi 12 sklenjenih pogodb je zavod izvedel 82,7 odstotka vseh nabav.

2.3.1.p Stroški *splošnega potrošnega materiala* so v letu 2007 znašali 1.057.070 evrov. Med 82 dobavitelji so le štirje presegli promet 40.000 evrov, šestnajst dobaviteljev pa je preseglo promet nad 10.000 evrov. Zavod je imel sklenjene pogodbe s 14 dobavitelji, na tej podlagi je bilo opravljenih 40,3 odstotka vseh nabav.

2.3.1.q Stroški *materiala za pranje in čiščenje* so znašali 964.573 evrov. Material je dobavilo 26 različnih dobaviteljev, z osmimi je imel zavod sklenjene pogodbe. Na tej podlagi je izvedel le 29,8 odstotka vseh nabav. Zavod je v letu 2007 izvedel odprti postopek oddaje javnega naročila za nabavo materiala za pranje in čiščenje. Pri preveritvi postopka smo ugotovili naslednje nepravilnosti:

- Izjavo o plačanih zapadlih obveznostih do podizvajalcev v predhodnih postopkih javnega naročanja, zahtevano v razpisni dokumentaciji, sta od osmih ponudnikov priložila le dva.

Pojasnilo zavoda

Zavod je menil, da kot dokazilo zadoščajo obrazci BON 1, BON 2 oziroma bonitetno poročilo banke, iz katerih je jasno razvidno, da ponudnik v zadnjih šestih mesecih nima nobenih neporavnanih obveznosti, kar hkrati tudi pomeni, da nima neporavnanih obveznosti do podizvajalcev.

- Izjavo, da ponudnik dostavi na pisno zahtevo naročnika najkasneje v roku osmih dni od prejema zahtevka naročniku zahtevani brezplačni vzorec ponujenega artikla v zahtevani količini, so priložili le trije ponudniki.
- Lastne izjave pri splošnih strokovnih zahtevah v točkah 1, 6 in 7 so priložili le trije ponudniki.

Pojasnilo zavoda

Zavod je na podlagi prejete tehnične dokumentacije in vzorcev preveril izpolnjevanje tehničnih pogojev, zato je odsotnost izjave štel za ne bistveno formalno pomanjkljivost.

- Šest ponudnikov je priložilo potrdilo Ministrstva za pravosodje, da niso vpisani v kazensko evidenco, le dva sta priložila tudi potrdilo, da zakoniti zastopnik ni vpisan v kazensko evidenco; v skladu z 42. členom ZJN-2 je odsotnost izjave o nekaznovanosti zakonitega zastopnika pravne osebe izločitveni element.

Pojasnilo zavoda

Zavod je predložena dokazila štela kot ustrezna, ker je zahteval, da ponudnik ali zakoniti zastopnik ni vpisan v kazensko evidenco.

- Dva ponudnika nista priložila zahtevanega certifikata ISO 14001.

Pojasnilo zavoda

Zavod ponudnikov ni pozval k dopolnitvi, da ne bi podaljševal postopka, saj je bil za en sklop izbran drug ponudnik, ki je bil ugodnejši, za en sklop pa izbira ni bila opravljena.

- Štirje ponudniki niso predložili izjav proizvajalca, da je ponujeno čisto enako kvalitetno in učinkovito kot čisto, ki je bilo navedeno kot primer.

Pojasnilo zavoda

Zavod je vse ponudnike pozval k predložitvi vzorcev in na podlagi teh ugotovil kvaliteto in učinkovitost čistil, zato ponudnikov ni pozval k dopolnitvi ponudb.

- En ponudnik ni priložil zahtevanega vzorca pogodbe iz razpisne dokumentacije.

Pojasnilo zavoda

Zavod je ocenil, da navedena ponudba ni nepopolna v delih, ki vplivajo na njeno razvrstitev glede na merila, zato je ta formalna pomanjkljivost ponudbe nebitvena.

- V nekaterih primerih ni jasno razvidno, ali bi posamezne izjave ponudnik moral podpisati ali ne.

Pojasnilo zavoda

Zavod je ugotovil, da se nekatere strokovne zahteve oziroma izjave v razpisni dokumentaciji podvajajo, zato je pri pregledu prejetih ponudb kot ustrezne obravnaval izjave, ki so se vsebinsko skladale z zahtevami iz razpisne dokumentacije, za ostale pa navedel, da ponudniki določenih izjav ne potrebujejo.

- En ponudnik je v predračunu v posameznih primerih popravil končne formule za izračun in v eni točki spremenil odstotek davka.

Pojasnilo zavoda

Ponudnik je vpisoval cene, ki veljajo za osnovno pakiranje in ne za količino, navedeno v obrazcu, zato je dobljeno ceno delil oziroma pomnožil, da je dobil pravilno vrednost. Ponudnik je v eni točki predračuna spremenil odstotek davka, vendar ga zavod ni pozval k odpravi računskih napak, ker je za ta sklop prejel tri cenovno ugodnejše ponudbe.

V dokumentaciji o izvedenem postopku navedene nepravilnosti ponudb niso omenjene, zato tudi ni razvidno, kako jih je zavod obravnaval. Iz pravno-formalnega pregleda ponudb izhaja, da so ponudbe popolne, kot strokovno neprimerni pa sta bili na podlagi testiranja vzorcev zavrnjeni le dve ponudbi. Ocenjujemo, da je z opisanim ravnanjem zavod kršil zahteve 78. in 80. člena ZJN-2 ter načelo transparentnosti javnega naročanja (8. člen ZJN-2).

2.3.1.r Stroški pisarniškega materiala so v letu 2007 znašali 1.207.587 evrov. Material je dobavilo 34 dobaviteljev, med katerimi jih je šest presegló letni promet 40.000 evrov, le s štirimi je imel zavod

sklenjene pogodbe. Na tej podlagi je bilo opravljenih 29,4 odstotka vseh nabav. Zavod je v letu 2007 izvedel odprti postopek oddaje javnega naročila za nabavo pisarniškega materiala, na podlagi katerega je bilo oddano le naročilo za drugi sklop – tonerje. Za druga dva sklopa je bil izveden postopek s pogajanjem brez predhodne objave na podlagi 29. člena ZJN-2, ker je cena vseh ponudnikov v odprtem postopku presegala zagotovljena sredstva.

2.3.1.s Stroški *energetskih virov* so v letu 2007 znašali 5.153.404 evre, od tega se 2.215.875 evrov nanaša na nabavljeno električno energijo, ki sta jo v letu 2007 zagotavljala Elektro Ljubljana, d. d., Ljubljana (v nadaljevanju: Elektro Ljubljana) ter GEN-I, d. o. o., Krško (v nadaljevanju: GEN-I). Pogodba z Elektro Ljubljana, sklenjena na podlagi skupnega razpisa, ki ga je za javne zdravstvene zavode izvedlo Združenje zdravstvenih zavodov Slovenije (v nadaljevanju: združenje), je potekla 31. 10. 2006. Združenje je za vmesno obdobje – do sklenitve novih pogodb, predlagalo podaljšanje s sklenitvijo aneksa. Ta za zavod ni bil sprejemljiv zaradi previsokih ponujenih cen, ki so presegle v finančnem načrtu zagotovljena sredstva, zato je zavod preklical pooblastilo združenju in začel postopek izbire dobavitelja električne energije.

Do 30. 6. 2007 je zavod nabavljal električno energijo brez veljavne pravne podlage. Stroški nabav v tem obdobju so znašali 1.126.193 evrov (letni promet Elektro Ljubljana je znašal 1.783.996 evrov, od tega omrežnina približno 657.803 evrov). Od 1. 7. 2007 je dobavitelj električne energije GEN-I, s katerim je bila pogodba sklenjena 8. 6. 2007, z veljavnostjo enega leta in možnostjo trikratnega podaljšanja. Za izbiro dobavitelja je zavod izvedel postopek s pogajanjem brez predhodne objave na podlagi 1. točke prvega odstavka 29. člena ZJN-2.

Zavod za oddajo naročila ni izbral pravilnega postopka, kar pa ni vplivalo na izbiro najugodnejšega ponudnika. Združenje je namreč izvedlo odprti postopek, na podlagi katerega sta bili za sklop Klinični center predloženi dve ponudbi, od katerih je bila ena nepopolna in zato zavržena kot nepravilna, druga pa je presegala zagotovljena sredstva in bila nesprejemljiva. Po preklicu pooblastila združenju je zavod nadaljeval postopek s pogajanjem brez predhodne objave na podlagi 1. točke prvega odstavka 29. člena ZJN-2, ki med drugim določa, da se postopek s pogajanjem brez predhodne objave lahko uporabi, če v postopku oddaje javnega naročila v odprtem postopku naročnik ne pridobi nobene ponudbe ali nobene primerne ponudbe. Zavod je v odprtem postopku pridobil dve ponudbi, od katerih nobena ni bila neprimerna. Zavod bi zato moral izpeljati postopek s pogajanjem po predhodni objavi na podlagi 1. točke prvega odstavka 28. člena ZJN-2, ki med drugim določa, da sme naročnik oddati naročilo po tem postopku, če v odprtem postopku ne pridobi nobene pravilne ali sprejemljive ponudbe. Navedeni člen dopušča, da naročniku ni treba objaviti obvestila o javnem naročilu, če v postopek s pogajanjem vključi vse ponudnike, ki izpolnjujejo pogoje in so v prejšnjem odprtem postopku predložili ponudbe v skladu s formalnimi zahtevami, vezanimi na postopek oddaje ponudb. Zavod je oba ponudnika vključil v pogajanja, ne da bi objavil obvestilo o javnem naročilu, čeprav je bila ena ponudba nepravilna in torej ni bila v skladu s formalnimi zahtevami.

2.3.2 Stroški storitev

Stroški storitev so se glede na leto poprej povečali za 14 odstotkov. V strukturi stroškov vseh storitev so največji delež predstavljale mikrobiološke in virusne preiskave (20,3 odstotka), storitve za sprotno vzdrževanje medicinske in nemedicinske opreme (12,0 odstotkov), krvne preiskave (9,0 odstotkov), pranje perila (8,5 odstotka), patoanatomske preiskave (6,8 odstotka), onkološke preiskave (4,1 odstotka), varovanje premoženja (3,5 odstotka), poštna in telefonska storitve (2,8 odstotka), delo študentov prek

študentskega servisa (2,6 odstotka), zakupnine in najemnine (2,3 odstotka), izplačila po podjetnih pogodbah (2,1 odstotka) in storitve čiščenja prostorov (2,2 odstotka).

Tabela 7 : Stroški storitev

Stroški storitev	Leto 2007 v evrih	Leto 2006 v evrih	Indeks 07/06
Medicinske storitve	17.330.260	15.316.008	113
Storitve inštitutov Medicinske fakultete	11.211.952	10.022.136	112
Storitve Zavoda RS za transfuzijsko medicino	3.609.787	3.123.931	116
Storitve Onkološkega inštituta	1.640.376	1.584.908	103
Druge storitve izven zavoda	868.145	585.033	148
Nemedicinske storitve	22.811.532	20.031.989	114
Telefonske in računalniške storitve	2.077.816	1.953.333	106
Tekoče in investicijsko vzdrževanje	5.501.838	4.115.972	134
Čiščenje in pranje s transportom	5.142.646	5.103.015	101
Podjemne in avtorske pogodbe, študentsko delo	2.923.647	2.292.087	128
Stroški izobraževanja	1.913.558	1.734.353	110
Komunalne storitve, varovanje premoženja, zavarovanja	2.220.148	1.840.648	121
Ostali stroški	3.031.879	2.992.581	101
Skupaj stroški storitev	40.141.792	35.347.997	114

Vira: glavna knjiga zavoda in letno poročilo za leto 2007.

Zavod je v letu 2007 začel z izvedbo 18 postopkov oddaje javnih naročil za izvajanje storitev, od tega se jih devet nanaša na storitve tekočega in investicijskega vzdrževanja. Naročanje storitev je potekalo na podlagi 101 pogodbe, od katerih se 41 nanaša na tekoče in investicijsko vzdrževanje.

2.3.2.a Z izvajalci *medicinskih storitev*, kamor sodijo predvsem mikrobiološke in virusne, sodnomedicinske, patoanatomske, krvne, onkološke, psihiatrične in pulmološke preiskave, je zavod posloval predvsem na podlagi sklenjenih dogovorov o medsebojnem sodelovanju iz preteklih let. Dogovori vsebujejo tudi določilo o oblikovanju cen storitev: cene so navadno oblikovane po izhodiščih in metodologiji ZZZS, prav tako njihovo usklajevanje in spreminjanje. Navedene storitve sodijo med storitve iz seznama B, za katere ZJN-2 v 20. členu določa, da se oddajo v skladu z določbami zakona, ki določajo opredelitev predmeta naročila oziroma tehnične specifikacije (37. člen), ter pravila za objavo obvestil o oddaji naročila (62. člen). Med glavnimi razlogi, zakaj še niso opredeljeni strokovni vidiki in elementi javnega naročila, je zavod navedel zapletenost naloge zaradi velikega števila in raznovrstnosti preiskav. Stroški medicinskih storitev so v letu 2007 znašali 17.330.260 evrov.

2.3.2.b Stroški računalniških storitev so v letu 2007 znašali 965.841 evrov. Storitve je opravljalo 44 različnih izvajalcev, večino pa trije največji: 96.131 evrov IBM Slovenija, d. o. o., Ljubljana (v nadaljevanju: IBM), 196.806 evrov Razvojni center IRC Celje, d. o. o., Celje (v nadaljevanju: RC IRC) in 150.919 evrov List, d. o. o., Ljubljana (v nadaljevanju: List). V izvajanje računalniških storitev so vključeni različni pogodbeni partnerji.

- Za vzdrževanje systemske programske opreme za izvajanje intranet in internet storitev je bila z Anoda, d. o. o., Trzin (v nadaljevanju: Anoda) pogodba sklenjena 13. 7. 2004. Predmet pogodbe je vzdrževanje systemske programske opreme in systemske administracije, ki zagotavlja funkcionalno in operativno izvajanje internet/intranet servisov na opremi, ki je last naročnika. V pogodbi je določen mesečni pavšal v znesku 1.120 evrov brez dddv ter cena vzdrževalnega dneva 560 evrov brez dddv. Pogodba je sklenjena za nedoločen čas. Cena se v letu 2007 ni spremenila. Prav taka cena mesečnega pavšala je bila dogovorjena že v pogodbi s predhodnikom družbe Anoda, družbo Logon, d. o. o., Ljubljana, s katero je bila pogodba sklenjena že 18. 3. 2002. Zavod ni predložil dokumentacije, iz katere bi bil razviden obseg del, ki so vključena v pavšal ali obseg dodatnih del.

Večinoma so bila dodatna dela (na računih izkazana kot vzdrževanje spletnega strežnika Voljatel) zaračunana po enotni tarifi 560 evrov, kar predstavlja ceno enega vzdrževalnega dneva po sklenjeni pogodbi. Le v dveh primerih je bila zaračunana tudi nastavitev ipsec tunela (po ceni 500 evrov brez dddv).

Pojasnilo zavoda

Zaradi naročene prenove spletnih strani zavoda je bilo treba zagotoviti vzdrževanje strežnika, najetega pri Voljatel. Od februarja do septembra 2007 je bil za vzdrževanje zunanjega strežnika zaračunan dodatni vzdrževalni dan v okviru pogodbe, od oktobra pa je vzdrževanje strežnika opredeljeno s posebno naročilnico.

Letni promet izvajalca je znašal 30.698 evrov, od tega za mesečni pavšal po pogodbi 21.506 evrov, za vzdrževanje strežnika 7.392 evrov in za nastavitev ipsec tunela 1.800 evrov (zneski vključujejo dddv). Ne glede na to, ali kot istovrstne storitve štejemo le storitve na podlagi pogodbe ali tudi storitve vzdrževanja strežnika, bi zavod moral izvesti postopek zbiranja ponudb na podlagi navodila.

Pojasnilo zavoda

V pripravi so strokovni kriteriji za izvedbo ustreznega postopka.

- Za področje systemske programske opreme Oracle je bila z Oracle software, d. o. o., Ljubljana (v nadaljevanju: Oracle) sklenjena pogodba za nakup licenc proizvajalca Oracle in podporo proizvodom z dne 25. 5. 2006, h kateri je bil 26. 4. 2007 sklenjen aneks.

Kot je razvidno iz pogodbe, je bila sklenjena na podlagi izvedenega javnega naročila po postopku s pogajanjem brez predhodne objave (varovanje izključnih pravic). Pogodbena vrednost znaša 81.824 evrov, od tega za vzdrževanje 28.589 evrov. Vzdrževanje se plačuje v mesečnih obrokih v znesku 2.382 evrov. Tehnična podpora je dogovorjena za eno leto do 31. 5. 2007, z možnostjo podaljšanja za naslednje 12-mesečno obdobje ob podpisu ustreznega aneksa. Računi za mesečni pavšal do konca maja 2007 so izdani v dveh delih, in sicer v zneskih 2.269 evrov in 114 evrov. Pogodba je bila 26. 4. 2007 podaljšana za eno leto, cena mesečnega obroka se je zvišala in je od junija 2007 znašala 2.474 evrov. Na podlagi pogodbe in aneksa je zavod v letu 2007 plačal 36.379 evrov. Preostali del letnega prometa izvajalca (skupaj 48.742 evrov) v znesku 12.363 evrov se nanaša na plačilo mesečnih pavšalov.

Pojasnilo zavoda

Del tehnične podpore (Oracle Express) poteka na podlagi naročilnice, izdane za obdobje enega leta v znesku 9.272,28 evrov (znesek z ddv). V obeh primerih (na podlagi pogodbe in na podlagi naročilnice) gre za tehnično podporo, ki jo lahko nudi samo Oracle software. Ker se je predhodna pogodba za tehnično podporo Database Enterprise Edition zaključila med letom, je zavod za ta del izpeljal postopek s pogajanja in podpisal pogodbo. Tehnično podporo za Oracle Express pa je glede na letno vrednost in iz razlogov, ki so povezani z varovanjem izključnih pravic, izvedel z izdajo naročilnice (v skladu z 2. točko 2. člena navodil).

Ne glede na vrednost tehnične podpore Oracle Express bi bilo treba, ker gre za istovrstne storitve, ki jih lahko izvaja le en izvajalec, vse storitve združiti in izvajalca izbrati na podlagi ustreznega postopka v skladu s 24. členom ZJN-2.

- Z RC IRC je bila 2. 4. 2007 sklenjena pogodba za vzdrževanje, razširitev in integracijo novih modulov v PIS, h kateri je bil 1. 8. 2008 sklenjen aneks. Predmet pogodbe je vzdrževanje modulov systemske programske opreme za Winpis (Unix, Windows, Oracle) ter razširitev informacijske podpore in integracija novih modulov v Winpis. Celotna vrednost pogodbe znaša 791.168 evrov z ddv, od tega za vzdrževanje 379.152 evrov z ddv in za svetovanje, ki ni predmet osnovnega vzdrževanja, 129.888 evrov z ddv. Pogodba je sklenjena za tri leta. Z aneksom je bil podaljšan rok za izvedbo novih modulov, na storitve vzdrževanja se aneks ni nanašal. Izvajalec je bil izbran na podlagi postopka s pogajanja po neuspelem odprtem postopku v skladu s 1. točko prvega odstavka 28. člena ZJN-2.

V drugi točki 2. člena pogodbe je navedeno, da je za uresničitev zahtev naročnika, ki niso predmet osnovnega vzdrževanja, v prvem letu namenjenih 30 svetovalnih dni. Naročnik je že do konca leta 2007 presegal to številko, saj so bili prejeti računi za 31,25 svetovalnega dneva.

Pojasnilo zavoda

Zavod ima za čas trajanja pogodbe 246 svetovalnih dni, od tega 30 svetovalnih dni za prvo in 108 svetovalnih dni za vsako nadaljnje leto. Ker so sočasno potekale aktivnosti na vseh modulih, je naročnik pred iztekom prvega pogodbenega leta porabil 30 svetovalnih dni, zato je z namenom, da bi prenova informacijskega sistema potekala nemoteno, zavod pričel predčasno koristiti svetovalne dneve za naslednje leto. Poraba svetovalnih dni se natančno beleži in ne bo preseгла pogodbenega števila.

V skladu s 3. členom pogodbe je v aprilu 2008 potekel rok za izvedbo aktivnosti, ki so predmet pogodbe (razen za modul Sistem poslovnega obveščanja in dimenzijskega načrtovanja).

Pojasnilo zavoda

Izvajalec je že ob sklenitvi pogodbe opozoril zavod, da bo treba razširiti obstoječo strežniško opremo, ki za povečano število transakcij ni dovolj zmogljiva. Zavod do 19. 5. 2008 še ni uspel nadgraditi strežniške opreme, aktivnosti za to pa potekajo, zato tudi ni bilo mogoče opraviti primopredaje za nove module. Zavod je v načrt opreme za leto 2008 uvrstil nabavo ustrezne strežniške opreme. Takoj po potrditvi finančnega načrta v aprilu 2008 je bil objavljen tudi razpis za nakup računalniške opreme, ki je še v teku.

Glede na to, da je bila pogodba podpisana v aprilu 2007, nakup ustrezne opreme pa je bil načrtovan šele v letu 2008, je bil rok za izvedbo pogodbenih obveznosti določen povsem nerealno. Zavod je naknadno predložil aneks z dne 1. 8. 2008, s katerim je rok izvedbe za vse module podaljšal na 36 mesecev od datuma veljavnosti pogodbe, kar je obdobje, za katerega je prvotna pogodba sploh sklenjena. ZJN-2 v 6. členu določa, da mora naročnik izvesti javno naročanje tako, da z njim zagotovi gospodarno in učinkovito porabo javnih sredstev in uspešno doseže cilje svojega delovanja, določene v skladu s predpisi, ki urejajo porabo proračunskih in drugih javnih sredstev. Zavod je okoliščine, ki

pomembno vplivajo na izvedbo projekta (nujno potrebna strežniška oprema), poznal že, ko je izvedel postopek izbire izvajalca in z njim podpisal pogodbo.

Pojasnilo zavoda

Ob pripravi strokovnih zahtev za izvedbo predmetnega javnega naročila niso bile znane spremembe in dopolnitve predpisov s področja plač v javnem sektorju, zato razširitev in integracija novih modulov v sistem Wimpis ni bila zaključena v pogodbenem roku.

Izvajalcu je bilo na podlagi naročilnice plačano tudi 9.587 evrov za prilagoditev programa Wimpis za prevzem podatkov iz Birpis 21. Zavod je kot pripadajočo dokumentacijo naročilnici priložil še interni zahtevek in izjavo izvajalca, da je nosilec avtorskih pravic programske opreme Wimpis. Kot izhaja iz predložene dokumentacije, navedeno naročilo po 12. členu navodila izpolnjuje pogoje za postopek s pogajanjem. V navodilu sicer ni določeno, kakšno dokumentacijo mora predložiti ponudnik v tem postopku, zahtevano je le, da naročnik pozove ponudnika k pogajanju s povabilom o oddaji ponudbe. Povabila k oddaji ponudbe zavod ni predložil.

- Z Infonet Kranj, d. o. o., Kranj (v nadaljevanju: Infonet) je bila 25. 4. 2005 sklenjena pogodba za razširitev programske opreme Birpis 21 na vse oddelke SPS Kirurške klinike in na Kliniko za infekcijske bolezni, v obliki najema z vključenim vzdrževanjem za triletno obdobje, h kateri je bil 11. 7. 2006 sklenjen »aneks za razširitev programske opreme Birpis 21 na Ortopedsko kliniko«.

Iz pogodbe je razvidno, da je bila sklenjena na podlagi izvedenega postopka javnega naročanja, in sicer po postopku s pogajanjem brez predhodne objave. Predmet pogodbe je razširitev programske opreme Birpis 21 v obliki najema z vključenim vzdrževanjem (3. člen pogodbe). Celotna vrednost pogodbe je znašala 247.955 evrov z ddv. K pogodbi je bil naknadno sklenjen še aneks za razširitev programske opreme Birpis 21 na Ortopedsko kliniko, in sicer za čas veljavnosti pogodbe. Aneks je bil sklenjen po postopku s pogajanjem brez predhodne objave, na podlagi 1. točke prvega odstavka 97. člena ZJN-1 (dodatne storitve, ki jih ni mogoče ločiti od glavnega naročila). Vrednost aneksa znaša 15.120 evrov.

Letni promet dobavitelja je znašal 93.317 evrov. Iz pregledanih računov je razvidno, da se vzdrževanje, ki se nanaša na opremo Birpis 21, zaračunava tudi izven pogodbe, čeprav je v pogodbi navedeno, da je v najemnino za programsko opremo vključeno tudi vzdrževanje.

Pojasnilo zavoda

Klinike so storitev naročile same, in sicer je šlo za opravljanje del, ki niso v pogodbi o vzdrževanju (računa št. 67235 in 6723). Račun št. 14236: gre za vzdrževanje programa na KO za plastično kirurgijo in opeklino, ki je bil kupljen na osnovi pogodbe št. 08/91. Račun št. 14612: delo je bilo opravljeno na ISOZ21 za Stomatološko kliniko in ne za Birpis 21. Glede vzdrževalne pogodbe V21/2001, na katero se sklicuje račun št. 14612, je zavod pojasnil, da je vzdrževanje urejala Stomatološka klinika. V pripravi pa so strokovne zahteve za izvedbo javnega naročila, katerega cilj je sklenitev pogodbe, ki bo uredila celotno vzdrževanje programske opreme izvajalca Infonet (ISOZ in Birpis).

Iz navedenih dejstev je razvidno, da storitve izvajalca naroča več klinik za več programov, kar pomeni, da ni enotnega naročanja storitev in ne pregleda nad tem, katere storitve so bile naročene. V vseh primerih gre sicer za storitve vzdrževanja programov, vendar ni razvidno, katere storitve so dogovorjene v osnovni vzdrževalni pogodbi, katere storitve so naročene v skladu z drugimi pogodbami, in katere storitve so naročene povsem izven pogodb. Navedeno situacijo bi verjetno razrešila le pogodba, ki bi vključevala vse storitve, ki jih izvajalec opravlja v zavodu, vendar bi bilo treba vzpostaviti tudi enotno naročanje storitev in s tem kontrolo naročenih storitev in cen.

Na podlagi računa št. 6569 je bilo izvajalcu plačano tudi 8.013 evrov z ddv za dobavo modula črtne kode. Naročilnici sta priložena interni zahtevek in izjava izvajalca, da je nosilec avtorskih pravic za program Birpis 21. Naročilo po 12. členu navodila izpolnjuje pogoje za postopek s pogajanj. V navodilu je določeno, da naročnik pozove ponudnika k pogajanjem s povabilom o oddaji ponudbe, vendar povabila k oddaji ponudbe zavod ni predložil.

- Z List je bila 24. 12. 2002 sklenjena pogodba o razvoju in vzdrževanju programskega proizvoda Hipokrat ter o razširitvi pravice do uporabe omenjenega programskega proizvoda na vse klinike SPS Interne klinike. Točka 2.3 pogodbe določa, da mesečni pavšal po uvedbi programa na vse klinike znaša 5.200 evrov. Pogodba je sklenjena za pet let in se podaljša za eno leto, če nobena od strank pogodbe ne odpove. V letu 2007 je bilo na podlagi te pogodbe izplačano vsaj 81.803 evrov, kar presega vrednost, po kateri je treba v skladu z ZJN-2 izvesti ustrezen postopek.

Eno od izplačil v znesku 9.334 evrov se nanaša tudi na dobavo modula »e-rojstvo« in »porodni zapisnik«. Podlaga za nabavo je le naročilnica skupaj z internim zahtevkom in obrazložitvijo potreb. Glede na vrednost nabave bi bilo treba izvesti ustrezen postopek v skladu z 12. členom navodila.

- S PC Pomoč, d. o. o., Dol pri Ljubljani je bila 18. 4. 2003 sklenjena pogodba o vzdrževanju in servisiranju strojne in programske opreme za SPS Interna klinika. Veljala je do konca leta 2003 in ni bila podaljšana. Iz specifikacije opravljenih del je razvidno, da se skoraj v celoti nanašajo na program Hipokrat, za katerega ima izključno avtorsko pravico List.

Pojasnilo zavoda

Izvajalec opravlja dela na podlagi podelitve ekskluzivnega dostopa do podatkovnih baz programa Hipokrat, ki mu ga je podelil avtor programa Hipokrat.

Glede na to, da se letni promet izvajalca v znesku 131.475 evrov skoraj v celoti nanaša le na istovrstne storitve, bi zavod moral izvesti postopek oddaje javnega naročila v skladu z ZJN-2.

Pojasnilo zavoda

Informacijski sistem zavoda se je v preteklosti razvijal predvsem v skladu s potrebami in možnostmi posameznih organizacijskih enot. Šele v zadnjih letih je načrtovanje, razvoj in vzdrževanje informacijskega sistema centralizirano, kar je razvidno tudi iz srednjeročne strategije področja za leta 2008 do 2013 ter letnih načrtov, v skladu s katerimi se potrebni finančni viri načrtujejo na ravni zavoda. Na področju informatike je bila opravljena tudi notranja revizija, ki je podala priporočila za vzpostavitev večje preglednosti pogodbenih odnosov z zunanjimi izvajalci in nadzora nad izvajanjem pogodbenih obveznosti. Generalna direktorica je 31. 7. 2009 sprejela dopolnitve Navodila o evidentiranju, branjenju in registriranju pogodb.

2.3.2.c *Storitve za sprotno vzdrževanje opreme:* Zavod je v letu 2007 izbral AskPro, d. o. o., Ljubljana (v nadaljevanju: AskPro) za izvajalca podpore IT storitvam. Pogodba z izbranim izvajalcem je bila podpisana 5. 4. 2007. Zavod je izvedel postopek s pogajanj po 1. točki prvega odstavka 28. člena ZJN-2; pri tem je za predhodno izveden (neuspehi) odprti postopek upošteval postopek, ki ga je opravil na podlagi ZJN-1. V tem postopku je obravnaval dve prispeli ponudbi, od tega je prvo zavrnil kot nesprejemljivo, ker je presegla razpoložljiva sredstva, drugo pa kot nepravilno, ker ni izpolnjevala vseh pravnoformalnih zahtev naročnika.

Na podlagi sklepa, v katerem je navedel, da namerava izvesti postopek s pogajanj po predhodni objavi na podlagi 1. točke prvega odstavka 28. člena ZJN-2, je zavod 14. 2. 2007 z vabilom oba ponudnika pozval, da se udeležita pogajanj. Pogajanja so potekala v pisni obliki, kot osnova za postopek je bila upoštevana

ponudba, ki jo je posamezni ponudnik predložil v predhodno izvedenem odprtem postopku, predmet pogajanj je bila le ponudbena cena iz ponudb v odprtem postopku.

Zavod je postopek s pogajanjem nadaljeval na podlagi razpisne dokumentacije, ki so jo kandidati prejeli že v predhodno izvedenem odprtem postopku, zato bi v skladu s 112. členom ZJN-2 postopek izbire moral zaključiti po prej veljavnem zakonu.

Zavod je v razpisni dokumentaciji (vabilu ponudnikoma) določil tudi, da odpiranje ponudb ni javno, kar je v nasprotju s 75. členom ZJN-2, na katerega se je skliceval, ki določa, da je odpiranje ponudb javno, če je ocenjena vrednost naročila za nakup blaga ali storitev enaka ali višja od 40.000 evrov. Ocenjena letna vrednost naročila je znašala 480.000 evrov.

Do sklenitve pogodbe za podporo IT storitvam so bile podlaga za naročanje storitev le naročilnice. Zavod je izvajalcu AskPro mesečno plačeval od 11.000 evrov do 17.000 evrov, skupaj v letu 2007 do sklenitve pogodbe 88.941 evrov. Glede na mesečne vrednosti plačil za popravilo računalniške opreme so bila navedena naročila izvedena brez ustrezne pravne podlage in brez izvedbe ustreznega postopka oddaje naročila na podlagi 24. člena ZJN-2.

2.3.2.d Stroški *najemnin* so v letu 2007 znašali 938.286 evrov. Za najem licenčne programske opreme Microsoft je zavod izvedel postopek s pogajanjem brez predhodne objave po 1. točki prvega odstavka 29. člena ZJN-2 na podlagi neuspešno izvedenega odprtega postopka. ZJN-2 v 29. členu določa, da se postopek s pogajanjem brez predhodne objave lahko uporabi, če v postopku oddaje javnega naročila v odprtem postopku naročnik ne pridobi nobene ponudbe ali nobene primerne ponudbe. Zavod je v odprtem postopku pridobil tri ponudbe, ki so bile nesprejemljive, saj so presegale višino zagotovljenih sredstev. Ponudbe niso bile neprimerne, zato bi moral izvesti postopek s pogajanjem po predhodni objavi na podlagi 1. točke prvega odstavka 28. člena ZJN-2. Ker navedeni člen dopušča, da naročniku ni treba objaviti obvestila o javnem naročilu, če v postopek s pogajanjem vključi vse ponudnike, ki izpolnjujejo pogoje in so v prejšnjem odprtem postopku predložili ponudbe v skladu s formalnimi zahtevami, zavod pa je v pogajanja vključil vse ponudnike, katerih ponudbe so bila pravilne, a nesprejemljive, nepravilna izbira postopka ni vplivala na izbiro najugodnejšega ponudnika.

Zavod je na podlagi sklepa izvedel tudi postopek s pogajanjem brez predhodne objave po 2. točki prvega odstavka 29. člena ZJN-2, na podlagi katerega je izbral najemodajalca programske opreme CA, SRC. SI, d. o. o., Ljubljana (v nadaljevanju: SRC). Iz dokumentacije o izvedenem postopku je razvidno, da je zavod v razpisni dokumentaciji določil, da odpiranje ponudb ne bo javno, kar je v nasprotju s 75. členom ZJN-2, ki določa, da je odpiranje ponudb, ko je ocenjena vrednost naročila za nakup blaga ali storitev enaka ali višja od 40.000 evrov, javno. Ocenjena vrednost naročila brez ddv je znašala 370.000 evrov.

2.3.2.e Stroški *čiščenja* so v letu 2007 znašali 900.554 evrov. Storitve je izvajalo deset izvajalcev, med njimi je največji promet dosegla Čistoča, d. o. o., Trzin (v nadaljevanju: Čistoča). Storitve je tudi v letu 2007 izvajala na podlagi pogodbe o opravljanju storitev čiščenja na lokacijah Kliničnega centra Ljubljana¹⁴ ter aneksa¹⁵, s katerim sta stranki podaljšali veljavnost pogodbe za obdobje enega leta oziroma do izvedbe novega javnega razpisa. Dodatno je bil 16. 10. 2001 sklenjen še dogovor o opravljanju storitev

¹⁴ Št. 01-295/1-99 z dne 5. 5. 1999.

¹⁵ Št. 9 z dne 24. 6. 2004.

čiščenja na lokaciji Očesne klinike, 8. 7. 2003 pa dogovor za čiščenje Dermatološke klinike. Dogovora sta sklenjena za obdobje do odločitve naročnika, da navedene storitve opravlja sam oziroma do oddaje naročila po izvedenem postopku. Zavod je sicer v letu 2007 izvedel odprti postopek za izbiro izvajalca storitev in z izbranim ponudnikom sklenil pogodbo, vendar so se storitve na tej podlagi začele izvajati šele v letu 2008.

2.3.3 Ostali stroški storitev

Med stroški storitev je zavod izkazal tudi stroške opravljenega dela na podlagi podjemnih in avtorskih pogodb, ki so skupaj s prispevki in davki v letu 2007 znašali 1.887.014 evrov (4,7 odstotka stroškov storitev), stroške službenih potovanj in izobraževanja, ki so znašali 1.940.636 evrov (4,8 odstotka stroškov storitev) ter stroške dela študentskih servisov, ki so znašali 1.036.632 evrov (2,6 odstotka vseh stroškov storitev).

2.3.3.a *Stroški službenih poti in izobraževanja v državi in tujini* (brez kotizacij za tečaje, seminarje in simpozije) so v letu 2007 znašali 983.085 evrov. Od tega je bilo porabljeno za dnevnice 231.019 evrov in kilometrino 122.408 evrov, preostalo pa za druge stroške, vključno s stroški prevoza na službenih poteh z javnimi prevoznimi sredstvi, plačanimi na podlagi prejetih računov. Za plačilo kotizacij, članarin in šolnin je bilo porabljeno 957.551 evrov. V letu 2007 je bilo izdanih 4.839 potnih nalogov za službena potovanja, od tega je bilo na podlagi 19 nalogov obračunano nad 2.000 evrov, na podlagi nadaljnjih 87 nalogov pa med 1.000 evri in 2.000 evri. Vsi ti potni nalogi so se nanašali na potovanja v tujino. Izdanih je bilo tudi 1.813 potnih nalogov, na podlagi katerih ni bilo obračunanih stroškov, kar pa ne pomeni, da v zvezi s posameznim potovanjem stroški za zavod niso nastali, saj storitve letalskih prevoznikov in hotelske storitve zavod pogosto plačuje na podlagi prejetih računov. Obravnavano področje so letu 2007 podrobneje urejala Pravila o službenih odsotnostih izven sedeža KC Ljubljana (v nadaljevanju: pravila o službeni odsotnosti), ki jih je 20. 7. 2006 sprejela generalna direktorica. Pri preveritvi potnih nalogov in spremljajoče dokumentacije smo ugotovili več kršitev pravil o službeni odsotnosti:

- 6,8 odstotka preverjenih potnih nalogov je bilo izdanih po začetku potovanja, kljub določilu pravil o službeni odsotnosti, da se potni nalog izstavi najpozneje en delovni dan pred službeno odsotnostjo oziroma na izrecno zahtevo generalne direktorice najkasneje do dva dneva po službeni odsotnosti. V pregledanih primerih zahteve generalne direktorice ni bilo v dokumentaciji.
- Pred predložitvijo obrazca »predlog za službeno odsotnost« je bilo izdanih 9,1 odstotka nalogov, kljub določilu pravil o službeni odsotnosti, da je ustrezna podlaga za izstavitev potnega naloga lahko le pravilno izpolnjen in potrjen obrazec.
- 40,2 odstotka potnih nalogov je bilo izdanih za krajše obdobje, kot je dejansko trajalo potovanje (zaposleni so potovanje začeli pred dnevom, ki je bil na nalogu naveden kot začetek potovanja, ali pa so ga kasneje zaključili). Razlogi za to so različni in niso razvidni iz potnih nalogov. Gre za kršitev pravil o službeni odsotnosti.
- 15,9 odstotka predlogov za službeno odsotnost ni bilo oddanih najmanj sedem dni pred potovanjem. Pravila o službeni odsotnosti določajo, da udeleženec službene odsotnosti izpolni obrazec »predlog za službeno odsotnost« najmanj sedem delovnih dni pred odsotnostjo. Glede na to, da pravila o službeni odsotnosti obveznost oddaje predloga določajo v delovnih dnevih, je število potnih nalogov, ki so bili izdani v nasprotju s to določbo, še večje.
- V 25,0 odstotkih potnemu nalogu ni bilo priloženo potrdilo o izobraževanju, ki ga zahteva poročilo o službenem potovanju. V posameznih primerih je navedeno, da udeleženec potrdila ni prejel oziroma, da organizator izobraževanja ni izdal potrdil.

- Vsaj 55,3 odstotka potnih nalogov ni bilo predloženih v obračun v roku sedem dni po končani službeni odsotnosti, ki ga kot skrajnega določajo pravila o službeni odsotnosti.
- Iz obračuna potnega naloga večkrat ni jasno razvidno, kaj je bilo zaposlenemu povrnjeno, saj ni navedeno, ali je bila npr. dnevnicna znižana zaradi zagotovljene prehrane, in tečaj, po katerem so bili preračunani stroški ali dnevnicna v tuji valuti. Ugotovili smo, da zavod stroške in dnevnicne v tuji valuti večinoma preračuna po tečaju na dan izdaje potnega naloga in ne na dan končanja službene odsotnosti, kot določajo pravila o službeni odsotnosti.

Preverili smo tudi potne naloge, s katerimi so bili zaposleni napoteni na daljša izobraževanja v tujino. Za 29,4 odstotka službenih odsotnosti, ki so trajale več kot 20 dni, je zavod z zaposlenimi sklenil pogodbe o izobraževanju.

Pojasnilo zavoda

Služba za izobraževanje in razvoj kadrov izvede postopek priprave pogodbe o izobraževanju le na predlog oziroma zahtevo posamezne klinike. Služba za izobraževanje in razvoj kadrov nima podatkov v zvezi z internimi strokovnimi izobraževanji na posamezni kliniki oziroma organizacijski enoti in njihovem trajanju. Izobraževanja, ki so vezana na posamezno strokovno področje, so v organizaciji in odgovornosti vodstva posamezne klinike oziroma organizacijske enote.

Če upoštevamo navedbe zavoda, da se pogodbe sklepajo le za izobraževanja, ki trajajo najmanj mesec dni, bi morale biti pogodbe sklenjene še vsaj z osmimi zaposlenimi, katerih odsotnosti z dela zaradi izobraževanja so v letu 2007 trajale od 31 do 88 dni.

Stroški javnega prevoza za strokovna izobraževanja v tujini so v letu 2007 znašali 269.148 evrov. Del tega zneska se nanaša na plačila na podlagi potnih nalogov, del (188.001 evrov) pa na plačila na podlagi prejetih računov. Zavod je posloval z več različnimi turističnimi agencijami (31 poslovnih partnerjev), od katerih je največji letni promet dosegel Kompas, d. d., Ljubljana (skupni letni promet: 195.219 evrov, od tega za službene poti 83.334 evrov). Letni promet je presegel mejno vrednost za izbiro izvajalca po enem od postopkov, ki jih ZJN-2 določa v 24. členu. Zavod ustreznega postopka izbire ni opravil in je storitve naročal le na podlagi naročilnic.

2.3.3.b *Opravljanje del po pogodbah civilnega prava:* Za plačilo opravljenega dela po podjemnih pogodbah je zavod v letu 2007 porabil 1.119.313 evrov¹⁶, od tega se 263.372 evrov nanaša na plačila za opravljeno delo v samoplačniških ambulantah. Z zaposlenimi in zunanjimi izvajalci je bilo sklenjenih 419 pogodb, na podlagi katerih je bilo v zavodu zaposlenim izvajalcem plačano 458.676 evrov, zunanjim izvajalcem pa 660.637 evrov. Zaposleni so na podlagi pogodb večinoma opravljali delo, ki ga opravljajo tudi v okviru svojega rednega dela. Glede na leto poprej so se izplačila po pogodbah za delo v samoplačniških ambulantah povečala za 37 odstotkov, izplačila za ostala dela pa za 45 odstotkov. Največ izplačil za delo v samoplačniških ambulantah je bilo na Ginekološki kliniki, Kirurški kliniki in Ortopedski kliniki.

V 11. členu ZDR je uzakonjena splošna prepoved opravljanja dela na podlagi pogodb civilnega prava, kadar obstajajo elementi delovnega razmerja, kot jih določa 4. člen ZDR. Kljub okoliščinam, da so v zavodu zaposleni podjemniki opravljali dela pretežno v samoplačniških ambulantah, da gre za dela, ki zahtevajo ustrezno usposobljenost izvajalcev, da zavod v sodelovanju z Zavodom Republike Slovenije za zaposlovanje kljub povpraševanju na trgu dela ni našel ustreznih izvajalcev, da so bile pred podpisom posamezne pogodbe izkoriščene vse ostale možnosti plačila povečanega obsega dela, da je od pristojnih

¹⁶ Bruto znesek, brez prispevkov.

pridobil izjavo, da podjemnik v določenem obdobju ni odklonil dela v dežurstvu oziroma nadurnega dela, da je v pogodbo vnesel zahtevo, da morajo biti dela, ki so predmet podjemne pogodbe, opravljena izven rednega delovnega časa, predpisi sklepanja podjemnih pogodb, če obstojajo elementi delovnega razmerja, v letu 2007 niso dovoljevali. Opravljanje začasno povečanega obsega dela, ki ima vse elemente delovnega razmerja, je bilo mogoče plačevati le z delovnopравnimi instrumenti, kot na primer z delovno uspešnostjo ali uvedbo nadurnega dela ali pa z novimi zaposlitvami po pogodbi o zaposlitvi za določen čas ali delovni čas, krajši od polnega.¹⁷

2.3.4 Nabava osnovnih sredstev

Nabave osnovnih sredstev so v letu 2007 potekale na podlagi 101 pogodbe, od katerih je bilo 27 sklenjenih na podlagi izvedenega postopka oddaje javnega naročila, preostale pa kot naročilo male vrednosti, na podlagi določil navodila. Zavod je v letu 2007 posloval s 304 dobavitelji osnovnih sredstev (vključno z drobnim inventarjem), vendar je kar polovico vseh dobav opravilo le šest večjih dobaviteljev. Na podlagi sklepov generalne direktorice je zavod v letu 2007 začel z izvedbo 25 postopkov oddaje javnih naročil za nabavo opreme na podlagi enega od postopkov, ki jih določa ZJN-2, v skupni ocenjeni vrednosti 9.017.000 evrov. Posamezni postopki za oddajo javnih naročil so bili s sklenitvijo pogodbe z izbranim dobaviteljem zaključeni šele v letu 2008. Z nabavo opreme je pogosto povezano tudi investicijsko vzdrževanje objektov in prostorov. Zavod je v letu 2007 oddal več javnih naročil, kjer je hkrati z dobaviteljem opreme izbiral tudi izvajalca potrebnih adaptacijskih del, oziroma je od ponudnikov zahteval, da zagotovijo tudi izvedbo tovrstnih del.

2.3.4.a Zavod je v letu 2007 izvedel odprti postopek izbire dobavitelja petih rentgenskih aparatov in pripadajočih adaptacijskih del v skupni ocenjeni vrednosti 1.577.000 evrov. Z izbranim ponudnikom Siemens, d. o. o., Ljubljana (v nadaljevanju: Siemens) je pogodbo podpisal 12. 2. 2008.

- Zavod pri ocenjevanju ponudb v petem sklopu pri točkovanju ni upošteval vseh meril, ki so navedena v razpisni dokumentaciji in s tem kršil četrty odstavek 48. člena ZJN-2. Za sklop 5 je v razpisni dokumentaciji določenih pet skupin meril za izbor najugodnejše ponudbe. V obrazcu 3 so navedene le štiri skupine meril (manjka memorija slike), s tem, da sta pri četrti skupini – orbitalni premiki – le dve kategoriji, v razpisni dokumentaciji pa pet kategorij. Zavod je pri točkovanju upošteval le merila, ki so navedena v obrazcu 3.

Pojasnilo zavoda

Pri prepisovanju meril je očitno prišlo do tiskarske napake. Pri ocenjevanju ponudb so bila upoštevana merila iz obrazca 3, tako da nihče od ponudnikov ni bil oškodovan.

- Zavod je ponudnika Soča oprema, d. o. o., Ljubljana (v nadaljevanju: Soča) iz postopka izločil kot strokovno neustreznega, vendar ni nikjer natančno navedel, katerih kriterijev ponudba ne izpolnjuje. V zapisniku o strokovnem pregledu je navedeno, da Soča ponuja neznano aparaturo in nikjer v ponudbi ne omenja zagotavljanja servisnih storitev in zagotovil »zadovoljnih uporabnikov«. Navaja tudi, da so aparature drugih dveh ponudnikov lahko v praksi preizkusili in jim ustrezata, kar pa ne

¹⁷ Spremembe na tem področju uvaja Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o zdravniški službi (Uradni list RS, št. 58/08), kjer je v 26. členu možnost sklenitve podjemne pogodbe tudi z zaposlenim zdravnikom, če je to potrebno zaradi nemotenega izvajanja zdravstvene dejavnosti in določa posebne okoliščine, v katerih je pogodbo dopustno skleniti.

velja za aparaturo ponudnika Soča. V razpisni dokumentaciji »zadovoljstvo uporabnikov« kot kriterij za ustreznost ponudbe ni opredeljeno, zagotavljanje servisnih storitev pa je sicer vključeno v osnutek pogodbe, vendar nikjer ni zahtevano kakršno koli dodatno dokazilo o tem. Ker je ponudnik osnutek pogodbe parafiral in podpisal, je torej ta kriterij iz razpisne dokumentacije izpolnjeval, zavod pa je kršil četrti odstavek 48. člena ZJN-2.

Pojasnilo zavoda

Zavod je v pogodbenih določilih (točka 5.2) zahteval servis izbranega ponudnika v Republiki Sloveniji, »zadovoljstva uporabnikov« ni zahteval, kljub temu pa strokovne ocene radioloških inženirjev, pristojnih za strokovno tehnični pregled prispelih ponudb, ni spreminjal.

- V zapisniku o strokovnem pregledu ponudb z dne 26. 11. 2007 je navedeno, da ponudba Soče strokovno ne ustreza zahtevam naročnika, kar iz priloge zapisnika (preglednice o točkovanju ponudb po posameznih kriterijih) ni razvidno, saj je ponudba Soče po teh kriterijih dosegla največje število točk.

Pojasnilo zavoda

Naloga strokovnega dela komisije je bila, da merila točkujeta za vsakega ponudnika, ne glede na strokovno neustreznost aparature. Pri končni oceni pa je komisija upoštevala, da je bila aparatura iz ponudbe Soče ocenjena kot v celoti strokovno neustrezna.

Kljub temu, da je bila ponudba Soče cenovno najmanj ugodna in da na podlagi kriterija cene ne bi bila izbrana, pa je zavod kršil načelo enakopravne obravnave ponudnikov in načelo transparentnosti javnega naročanja.

- V obvestilih o oddaji naročila na portalu javnih naročil in v Uradnem listu Evropske unije je bilo napačno navedeno, da je bilo merilo za oddajo naročila najnižja cena. Zavod je v obvestilu o naročilu pravilno navedel, da je merilo za oddajo ekonomsko najugodnejša ponudba.
- Zavod je kršil določilo 53. člena ZJN-2, ki določa, da je potrebno podaljšanje roka za predložitev ponudbe objaviti v Uradnem listu Evropske unije oziroma na portalu javnih naročil. Zavod je podaljšanje roka objavil le na portalu javnih naročil, čeprav je bilo obvestilo o naročilu objavljeno tudi v Uradnem listu Evropske unije.

Pojasnilo zavoda

Podaljšanje roka za predložitev ponudb je bilo objavljeno samo v odgovorih na vprašanja ponudnikov, saj se z vprašanji in odgovori (lahko) spreminja in dopolnjuje tudi razpisna dokumentacija. Potencialni ponudniki (tudi iz drugih držav) lahko spremembe spremljajo na spletnih straneh.

V razpisni dokumentaciji je zavod navedel, da se podaljšanje roka objavi na način, kot je bilo objavljeno javno naročilo.

- Zavod je zahteval predložitev dokumentacije na podlagi 77. člena ZJN-2, ki določa, da mora naročnik najkasneje pred sklenitvijo pogodbe o oddaji naročila preveriti obstoj in vsebino podatkov iz izbrane ponudbe. Zavod ni zahteval dokazila o izpolnjevanju ekonomsko-finančnih pogojev (obrazci BON, potrdila bank). Kot dokazilo družbe Mollier, d. o. o., Celje (v nadaljevanju: Mollier), da ima poravnane vse davke in druge obvezne dajatve, je upošteval potrdilo Davčne uprave Republike Slovenije z dne 13. 8. 2007. Potrdilo je bilo predloženo 17. 12. 2007, kar pomeni, da je bilo staro več kot štiri mesece.

Pojasnilo zavoda

Zavod je kot dokazilo o izpolnjevanju pogoja o ekonomsko-finančni sposobnosti in da ima ponudnik poravnane vse davke in druge obvezne dajatve, zahteval izjavo ponudnika, ki jo je ta tudi podpisal.

Zavod je izjavo zahteval tudi kot dokazilo za izpolnjevanje nekaterih drugih pogojev (registracija dejavnosti, obsojenost za kazniva dejanja), vendar je pred sklenitvijo pogodbe zahteval tudi predložitev dodatne dokumentacije. Naročnik mora podatke, ki so razvidni iz javnih baz, preveriti sam, v skladu s 42. in 43. členom ZJN-2, za podatke, ki se ne zbirajo v javnih bazah, pa mora ustrezne dokumente in dokazila (npr. obrazec BON) zahtevati od izbranega ponudnika.

2.3.4.b Zavod je v letu 2007 izvedel odprti postopek izbire za nabavo DS CT aparata. Pogodbo z izbranim dobaviteljem Siemens je podpisal 20. 12. 2007.

- Zavod je z dopisom z dne 27. 11. 2007 zahteval predložitev dokumentacije na podlagi 77. člena ZJN-2, ki določa, da mora naročnik najkasneje pred sklenitvijo pogodbe o oddaji naročila preveriti obstoj in vsebino podatkov iz izbrane ponudbe. Zavod je kot dokazilo o izpolnjevanju ekonomsko-finančnih pogojev zahteval (in tudi pridobil) le izjavo ponudnika. Izjava ne omogoča naknadne preveritve resničnosti navedb o izpolnjevanju ekonomsko-finančne sposobnosti, zato bi zavod, glede na to, da gre za podatke, ki se ne zbirajo v javnih bazah, od izbranega ponudnika moral zahtevati ustrezne podatke oziroma dokumente.
- Zavod je za CT aparat pripravil strokovne kriterije in pridobil informativno ponudbo družbe Siemens. V informativni ponudbi je ponudnik naročnika opozoril, da aparat ne izpolnjuje nekaterih strokovnih kriterijev, oziroma da izpolnitev nekaterih kriterijev sploh ni mogoča. Drugih informativnih ponudb zavod ni pridobil. V prvotni razpisni dokumentaciji zavod razpisnih kriterijev ni spremenil, ostali so enaki tistim, na podlagi katerih je bila podana informativna ponudba. Ponudnik je naknadno prosil za umik določenih kriterijev, kar je zavod tudi storil. V štirih primerih je ponudnik v informativni ponudbi navedel, da aparat ne izpolnjuje zahtevanih kriterijev (splošne zahteve – točka 5 – miza za pacienta: nastavitve mize po višini in hitrost pomika mize; tehnična specifikacija – točka 2 – programska oprema: avtomatsko proženje spiralnega slikanja, prilagajanje doze). Navedenih kriterijev v razpisni dokumentaciji zavod ni spremenil (razen hitrosti pomika mize, ki pa ne ustreza hitrosti iz ponudbe, temveč je enaka »vertikalni hitrosti« tega aparata). Iz ponudbe družbe Siemens, oddane na podlagi objave javnega naročila, pa ni razvidno, da bi naprava te kriterije izpolnjevala.

Pojasnilo zavoda

Kriteriji v prošnji za pridobitev informativnih ponudb niso nujno enaki strokovnim zahtevam v razpisni dokumentaciji. Informativna ponudba je le faza komercialne raziskave trga, ki omogoča pripravo ocene vrednosti javnega naročila in dostopnost udeležbe čim večjega števila ponudnikov pri javnem razpisu. Odprti postopek pa omogoča najbolj transparentno obliko javnega razpisa, v katerem imajo vsi potencialni ponudniki možnost prijave in pripomb na priloženo razpisno dokumentacijo.

Kljub temu, da je zavod izbor dobavitelja opravil na podlagi izvedenega odprtega postopka oddaje javnega naročila, obstaja dvom o spoštovanju načel zagotavljanja konkurence med ponudniki in transparentnosti javnega naročanja, saj je zavod prilagajal strokovne kriterije dobavitelju oziroma aparatu. Ali so bila načela res kršena, pa je odvisno tudi od tega, ali bi lahko zahtevan aparat sploh ponudil še kak drug ponudnik. Iz postopka to ni razvidno, saj je naročnik prejel le ponudbo družbe Siemens.

2.3.4.c Zavod je v letu 2007 začel izvajati odprti postopek za oddajo javnega naročila za nabavo hladilnega agregata in črpalnega sistema v ocenjeni vrednosti 1.115.000 evrov. Na podlagi izvedenega postopka je za dobavitelja in izvajalca del izbral Termotehniko, d. o. o., Novo mesto (v nadaljevanju: Termotehniko). Pogodbo z izbranim dobaviteljem je podpisal 19. 5. 2008. Pri preveritvi dokumentacije o izvedenem postopku smo ugotovili naslednje nepravilnosti oziroma pomanjkljivosti:

- Ponudnik Energetske instalacije, d. o. o., Maribor (v nadaljevanju: Energetske instalacije) ni predložil mnenja pooblaščenega revizorja, ki je zahtevano kot dokazilo v obrazcu 1 razpisne dokumentacije.

Pojasnilo zavoda

Zavod dopolnitve ponudbe ni zahteval, ker je bila ponudba zaradi previsoke cene nesprejemljiva.

- Obrazec 1 zahteva navedbo odgovornega vodje vseh del in odgovornih vodij posameznih del z imenom in priimkom ter izobrazbo. Ponudnik Tames, d. o. o., Ptuj (v nadaljevanju: Tames) ni navedel odgovorne vodje vseh del in odgovornih vodij posameznih del, ponudnik Energo plus, d. o. o., Ljubljana (v nadaljevanju: Energo plus) pa ni navedel izobrazbe za vodje elektroinstalacij in gradbeno-obrtniških del.

Pojasnilo zavoda

Zavod dopolnitve ponudb ni zahteval, ker sta bili ponudbi zaradi previsoke cene nesprejemljivi.

- Obrazec 1 razpisne dokumentacije zahteva najmanj 70 redno zaposlenih delavcev. V odgovorih na vprašanja z dne 19. 12. 2007 je navedeno, da pogoj minimalnega števila 70 zaposlenih velja za nosilca posla oziroma vodilnega partnerja. Ponudnik Energetske instalacije je navedel, da ima zaposlenih povprečno 17 delavcev, podizvajalec pa povprečno 70. Ponudnik Energo plus je navedel, da ima zaposlenih 51 delavcev.

Pojasnilo zavoda

Zavod dopolnitve ponudb ni zahteval, ker sta bili ponudbi zaradi previsoke cene nesprejemljivi.

- Pri treh ponudnikih (Energetske instalacije, Tames, Termotehniko) se ponudbena vrednost v obrazcu 3 (ponudba) razlikuje od vrednosti v obrazcu 4 (predračun).

Pojasnilo zavoda

Naročnik v obrazcu 4 ni navedel vseh postavk, kar je vzrok, da ta obrazec ne vključuje končne cene in se cena na tem obrazcu razlikuje od cene v obrazcu 3.

Navedena obrazložitev ne pojasni razlik, saj je pri preostalih treh ponudnikih končna vrednost v obrazcu 3 in obrazcu 4 enaka.

- Pri preračunu ponudb smo pri treh ponudnikih ugotovili večje razlike v primerjavi z našim izračunom (tabela 8).

Pojasnilo zavoda

Zavod je 30. 1. 2008 pozval ponudnika IMP Promont-montaža, d. o. o., Ljubljana (v nadaljevanju: IMP), Energetske instalacije in Esotech, d. d., Velenje (v nadaljevanju: Esotech) za potrditev končne ponudbene vrednosti. Vsi trije ponudniki so potrdili naročnikove izračune.

Iz dokumentacije je razvidno, da je zavod zahteval potrditev končne ponudbene vrednosti navedenih treh ponudnikov, ker so v prvotni ponudbi navedli ceno z vključenim nadzorom. Ker je zavod v odgovorih na vprašanja 19. 12. 2007 navedel, naj ponudniki ne nudijo storitev nadzora, trije ponudniki pa so nadzor vseeno vključili v ceno, je zavod od končnih ponudbenih vrednosti odštel ceno nadzora,

da je zagotovil primerljivost ponudb. Za ta izračun je tudi zahteval potrditev. Iz dokumentov pa ni razvidno, da je naročnik opravil preračun prvotnih ponudb po posameznih postavkah ponudbenega predračuna.

Tabela 8: Primerjava vrednosti ponudb

Ponudnik	Izračun računskega sodišča v evrih, z ddv	Ponudnikov izračun v evrih, z ddv	Razlika v evrih, z ddv
Termotehnika	1.109.229	1.107.729	1.500
Esotech	1.304.592*	1.259.325*	45.267
IMP	1.291.635*	1.286.435*	5.200

* Cena z vključenim nadzorom.

Zavod ni nobenega od navedenih treh ponudnikov zaradi opisanih nepravilnosti v ponudbah pozval k dopolnitvi ponudbe, nobenega pa tudi ni izločil iz nadaljnega postopka (razen ponudnika Tames, ki je bil izločen zaradi drugih razlogov). Pomanjkljivosti ponudb, ki jih opisujemo, niso navedene v dokumentaciji o izvedenem postopku (razen pri družbi Energo plus, kjer je v poročilu o pravnoformalnem pregledu navedeno, da ima le 51 zaposlenih in je zato ponudba nepravilna, vendar pa je zavod ni izločil iz nadaljnega postopka). Zato tudi ni navedeno, kako je zavod obravnaval posamezno manjkajočo dokumentacijo. V nekaterih primerih sicer podaljševanje postopka z zahtevami po dopolnjevanju ponudb, za katere je že vnaprej znano, da ne bodo izbrane, ni smiselno, vendar pa je treba v skladu z načelom transparentnosti javnega naročanja pomanjkljivosti ponudb in odločitve v zvezi s tem zapisati v dokumentaciji. Na podlagi dokumentacije o izvedenem postopku, ki smo jo preverili, obstaja tveganje, da zavod teh pomanjkljivosti v ponudbi ni opazil in ni dovolj skrbno preveril prejete ponudbe.

- Zavod ni ravnal pri vseh ponudnikih enako. Ponudnika Tames je, kljub temu da je bila njegova ponudba nesprejemljiva zaradi previsoke cene (kar je zavod sicer večkrat navedel kot razlog, da ni zahteval dopolnitev ponudb), pozval k dopolnitvi ponudbe. Zahteval je predložitev izpiska iz statuta ali ustanovitvenega akta družbe, ker iz predloženega rednega izpiska ni bila razvidna registracija za dejavnost, ki je predmet javnega razpisa, in potrjene reference za podizvajalce. Ker ponudnik dokumentov ni predložil, ga je zavod izločil iz nadaljnega postopka. Prav tako je k dopolnitvi ponudbe pozval Energetske instalacije, čeprav je ponudba prav tako presegala zagotovljena sredstva. Ponudnik je zahtevane dokumente predložil. Zavod je kršil načelo transparentnosti javnega naročanja in načelo enakopravne obravnave ponudnikov.
- Iz končnega poročila o oddaji javnega naročila¹⁸ je razvidno, da je strokovni pregled prispelih ponudb opravila družba Genera, d. o. o., Ljubljana (v nadaljevanju: Genera), ki je sodelovala tudi pri pripravi projekta in razpisne dokumentacije (pripravila je načrt strojnih instalacij, načrt elektroinstalacij in opreme ter načrt gradbenih konstrukcij s projektantskimi popisi). Iz poročila o pregledu tehnične ustreznosti ponudb z dne 16. 1. 2008 je razvidno, da je bilo z vidika popolnosti popisov, tehničnih rešitev in tehnične ustreznosti ocenjenih šest prispelih ponudb. Ugotovitve iz poročila v celoti povzema tudi končno poročilo, ki ga je pripravila razpisna komisija, v katerem je ugotovila, da pet prispelih ponudb izpolnjuje vse zahtevane strokovne pogoje, ki jih določa razpisna dokumentacija, ena

¹⁸ Št. 01-277/9-08 z dne 14. 2. 2008.

pa je neprimerna, ker ponujena oprema, kot sta hladilni agregat in hladilni stolp, ne ustreza tehnični specifikaciji iz razpisnih pogojev. Genera je hkrati tudi izključni distributer družbe Dunham-Bush International (Evrope), B. V., Amersfoort za Republiko Slovenijo, zato se pojavlja v treh vlogah: kot pripravljavec razpisne dokumentacije, v kateri je oprema proizvajalca navedena primeroma (»ustreza Dunham-Bush tip ali enakovredno«), kot ocenjevalec tehnične ustreznosti prispelih ponudb in kot dobavitelj opreme, ki jo v ponudbi ponuja izbrani izvajalec (prav tako pa še štirje, razen ponudnika, katerega ponudba je bila ocenjena kot neprimerna). Po tretjem odstavku 9. člena ZJN-2 (načelo enakopravne obravnave ponudnikov) projektant ne sme sodelovati na razpisu za izvedbo naročila, ki ga je projektiral, brez soglasja Ministrstva za finance. Genera sicer ni sodelovala kot ponudnik, vendar pa obstaja tveganje, da je projektna dokumentacija vsebovala tehnične rešitve, ki bi lahko predstavljale omejevanje konkurence med ponudniki.

- Na podlagi odločitve o oddaji naročila sta dva izmed neizbranih ponudnikov zahtevala dodatno obrazložitev. Zahtevo Esotech je zavod prejel 3. 3. 2008 in 4. 3. 2008 pripravil odgovor. 5. 3. 2008 je prejel še zahtevo Energo plus, ki pa jo je s sklepom zavrgel z obrazložitvijo, da iz tretjega odstavka 79. člena ZJN-2 izhaja, da lahko ponudnik, ki ni bil izbran, vloži pri naročniku zahtevo za dodatno obrazložitev odločitve o oddaji naročila, ko odločitev naročnika o oddaji naročila ne vsebuje razlogov za zavrnitev ponudbe ponudnika, ki ni bil izbran, in prednosti sprejete ponudbe v primerjavi s ponudnikom, ki ni bil izbran. Navedel je, da je že v svoji odločitvi o oddaji naročila zapisal razloge za zavrnitev ponudbe in prednosti izbrane ponudbe. Glede na to, da sta se obe zahtevi za dodatno obrazložitev nanašali na isto odločitev, ni razloga, da bi ju obravnavali različno, zato je zavod kršil načelo enakopravne obravnave ponudnikov.
- Po prejemu sklepa o zavrženju zahteve za dodatno obrazložitev dne 10. 3. 2008 je ponudnik 11. 3. 2008 vložil pritožbo na sklep o izbiri. Zavod ga je z dopisom obvestil, da je desetdnevni rok za vložitev revizijskega zahtevka potekel 10. 3. 2008. Glede na to, da je ponudnik vložil zahtevo za dodatno obrazložitev, je tekel rok za vložitev zahtevka za revizijo od dneva prejema dodatne obrazložitve (tretji odstavek 79. člena ZJN-2). Zavod je ponudnika dodatno obvestil, da je zahtevka za revizijo, ki se nanaša na vsebino objave in/ali razpisno dokumentacijo, v skladu z drugim odstavkom 12. člena Zakona o reviziji postopkov javnega naročanja¹⁹ (v nadaljevanju: ZRPJN) mogoče vložiti najkasneje v desetih dneh od dneva objave obvestila o javnem naročilu. Zavod bi moral pritožbo ponudnika obravnavati tako, da bi ponudniku omogočil nadaljnje postopke pred pristojnimi organi.

2.3.4.d Zavod je s sklepom začel izvajati postopek oddaje javnega naročila za nabavo monitorjev v ocenjeni vrednosti 750.000 evrov z ddv. Izbrani so bili trije ponudniki, s katerimi so bile podpisane pogodbe v skupnem znesku 573.156 evrov. Med drugim je zavod sklenil tudi pogodbo v vrednosti 20.282 evrov z družbo Medistar, d. o. o., Ljubljana (v nadaljevanju: Medistar). Med pogoji za priznanje sposobnosti je zavod od ponudnika zahteval, da navede najmanj tri referenčne univerzitetne ustanove v Evropi ali ZDA, ki enak tip aparata, kot ga ponuja ponudnik, že uporabljajo. Medistar je v dokumentaciji sicer navedel nekaj ustanov, za katere pa se je v naknadnem preverjanju, ki ga je zavod izvedel po prejemu zahtevka za revizijo, ki ga je vložil ponudnik Ams, izkazalo, da niso referenčne. Če bi naročnik ravnal z ustrežno skrbnostjo, bi moral ponudnika pozvati k dopolnitvi ponudbe v skladu z 78. členom ZJN-2 oziroma ga v skladu s 77. členom ZJN-2 izločiti iz nadaljnjega postopka javnega naročanja.

¹⁹ Uradni list RS, št. 94/07-UPB5.

Pojasnilo zavoda

Zavod je po prejemu zahtevka za revizijo ponudnika Ams za 4. in 10. sklop ugotovil, da so navedbe glede izpolnjevanja zahteve naročnika, da mora ponudnik navesti najmanj tri referenčne univerzitetne ustanove v Evropi ali ZDA, kjer enak tip aparata, ki ga ponuja, že uporabljajo in so opredeljene v razpisni dokumentaciji tako v Strokovnih zahtevah naročnika kot tudi v Obrazcu o izpolnjevanju pogojev za priznanje sposobnosti, utemeljene v delu, ki se nanaša na 4. sklop (monitor za invazivne meritve) izbranega ponudnika Medistar.

Vlagatelju zahtevka pa ni bilo mogoče priznati pravice za vložitev revizijskega zahtevka po 9. členu ZRPJN tudi v delu, ki se nanaša na pravilnost ponudbe izbranega ponudnika Medistar za sklop 10, saj za ta sklop ponudbe ni oddal. Vlagatelj ni imel interesa za dodelitev naročila za navedeni sklop, in mu z izbiro ponudbe Medistar ni nastala nikakršna škoda, zato je naročnik zahtevke v tem delu zavrnil.

2.3.4.e Pri preveritvi postopkov za oddajo naročil malih vrednosti, ki jih zavod izvaja na podlagi navodil, smo ugotovili več ločenih postopkov za oddajo istovrstnih naročil, katerih skupna vrednost že presega prag za izvedbo katerega od postopkov iz 1. do 5. točke prvega odstavka 24. člena ZJN-2.

- Zavod je 29. 5. 2007 z družbo Ams sklenil pogodbo za nakup dveh respiratorjev v vrednosti 31.335 evrov. Nakup je bil nujen zaradi okvare respiratorjev, postopek je bil izveden na podlagi obvestila Kirurške klinike. Zavod je v letu 2007 respiratorje nabavil tudi na podlagi pogodbe z Medicotehn, sklenjene 29. 3. 2007, prav tako na podlagi postopka po navodilu, v vrednosti 4.312 evrov. Novembra 2007 je bila, po predhodno izvedenem postopku javnega naročanja, podpisana tudi pogodba v skupni vrednosti 120.620 evrov.

Pojasnilo zavoda

Zaradi pogostih okvar opreme so večkrat potrebne nujne nabave, ki se izločijo iz skupnih nabav zavoda.

- V letu 2007 je zavod za nakup fizioterapevske opreme dvakrat izvajal postopek oddaje naročil v skladu z navodilom. Tako je v februarju sklenil pogodbe s tremi dobavitelji v skupnem znesku 12.729 evrov, v juliju pa s šestimi dobavitelji v skupnem znesku 38.034 evrov. Skupna vrednost istovrstnih nabav je tako znašala 50.764 evrov. V decembru 2007 je zavod izvedel še javno naročilo za nakup medicinske in nemedicinske opreme, kjer je izbiral tudi dobavitelje fizioterapevske opreme.

Pojasnilo zavoda

Nabave v februarju so bile izvedene na podlagi načrta nabav za leto 2006, v juliju pa na podlagi načrta nabav za leto 2007.

- Zavod je v letu 2007 izvedel tudi pet postopkov oddaje naročil v skladu z navodilom za nakup nadomestnih sond. Pogodbe so bile sklenjene z različnimi dobavitelji v različnih obdobjih leta, njihova skupna vrednost pa je znašala 97.168 evrov.

Pojasnilo zavoda

Gre za nujne nabave, sonde pa se nabavljajo kot nadomestni deli oziroma rezervni deli aparata. Zaradi raznovrstnosti ultrazvočnih aparatov po posameznih klinikah in različnih artiklov večje zaloge rezervnih delov niso gospodarne.

- Na podlagi postopka, ki ga določa navodilo, je zavod v letu 2007 sklenil tudi dve pogodbi z družbo Panda, vizualne komunikacije, Robert Hameršak, s. p., Ljubljana. Predvidena letna vrednost del izdelave in dobave napisnih tabel po prvi pogodbi je sicer znašala 28.800 evrov, dejanski promet na tej podlagi pa je bil 33.107 evrov. V avgustu 2007 je zavod z dobaviteljem sklenil še eno pogodbo, za obdobje od 1. 8. do 31. 12. 2007, v ocenjeni vrednosti 39.600 evrov. Na tej podlagi je izvajalec dosegel še 37.224 evrov prometa. Zavod je ravnal v nasprotju s četrtem odstavkom 24. člena ZJN-2, ki določa,

da mora naročnik, kadar koli se v postopku ugotovi, da vrednost javnega naročila presega katero od mejnih vrednosti iz tega zakona, javno naročanje prekiniti in začeti nov postopek, v skladu z določbami zakona.

3. MNENJE

Revidirali smo pravilnost poslovanja *Univerzitetnega kliničnega centra Ljubljana* v letu 2007 v delu, ki se nanaša na naročanje blaga, materiala, storitev in osnovnih sredstev.

Negativno mnenje

Ugotovili smo, da *Univerzitetni klinični center Ljubljana* ni posloval v skladu s predpisi:

- pri nabavi blaga, materiala, storitev in osnovnih sredstev v vrednosti najmanj 63.962.000 evrov ter pri izvajanju posameznih postopkov izbire dobaviteljev in izvajalcev je kršil določila predpisov o javnem naročanju – točke 2.3.1.a, 2.3.1.b, 2.3.1.f, 2.3.1.h, 2.3.1.q, 2.3.1.r, 2.3.1.s, 2.3.2.b do 2.3.2.e, 2.3.3.a in 2.3.4.a do 2.3.4.e;
- s sklepanjem podjemnih pogodb za opravljanje različnih del, zlasti na področju zdravstvene dejavnosti, je ravnal v nasprotju z Zakonom o delovnih razmerjih, ki prepoveduje opravljanje dela na podlagi pogodb civilnega prava, kadar obstajajo elementi delovnega razmerja – točka 2.3.3.b.

Menimo, da je bilo poslovanje *Univerzitetnega kliničnega centra Ljubljana* v delu, ki se nanaša na naročanje blaga, materiala, storitev in osnovnih sredstev letu 2007, zaradi ugotovljenih nepravilnosti, ki jih navajamo v prejšnjem odstavku, v pomembnem neskladju s predpisi in usmeritvami.

Pravni pouk

Tega poročila na podlagi tretjega odstavka 1. člena ZRacS-1 ni dopustno izpodbijati pred sodišči niti pred drugimi državnimi organi.

Številka: 1213-11/2007-20
Ljubljana, 23. oktobra 2009

Dr. Igor Šoltes,
generalni državni revizor

Poslano:

1. Univerzitetnemu kliničnemu centru Ljubljana, priporočeno;
2. mag. Darinki Miklavčič, priporočeno;
3. Državnemu zboru Republike Slovenije, priporočeno;
4. arhivu, tu.

Bedimo nad potmi javnega denarja

Računsko sodišče Republike Slovenije / The Court of Audit of the Republic of Slovenia
Slovenska cesta 50, 1000 Ljubljana, Slovenija • tel.: +386 (0) 1 478 58 00 • fax: +386 (0) 1 478 58 91
sloaud@rs-rs.si • www.rs-rs.si

Enota Maribor / Maribor Office
Ulica heroja Bračiča 6, 200 Maribor, Slovenija • tel.: +386 (0) 2 250 58 80 • fax: +386 (0) 2 250 58 96

